Pazartesi
20
ŞUBAT
1939

TAN EVİ
İstanbul, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
DÖRDÜNCÜ YIL — No: 1276
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

MODERN
ADABI MUAŞERET
Yazan: Süheylâ Muzaffer
1939 senesi muaşeret âdabının tekâmülüne göre yazılmış günün en lüzumlu kitabıdır. Ciltsiz 50 Ciltli 75 Krş
INKILAP KITAPEVI

Balkan Antantının Daimî Konseyi Bugün Bükreşte Açılıyor

Ş. Saraçoğlu, Bulgar Başvekili Ile Görüştü Gece Bükreşe Vardı

Metaksas "Dört Dost ve Müttefik Memleket Arasında İtimat Esasına Müstenit Teşriki Mesai İçin Tam Bir Görüş Birliği Vardır„ Diyor

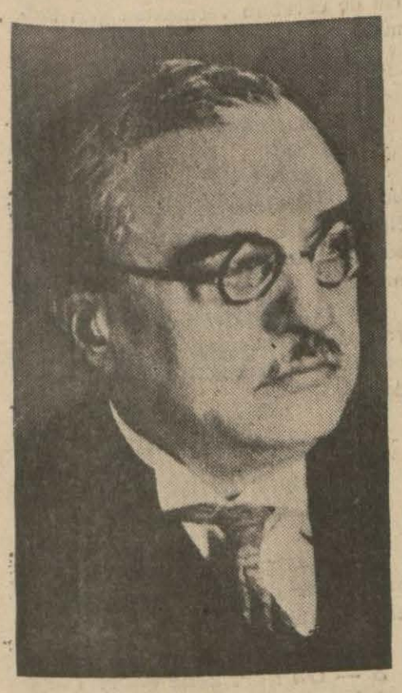

Yunan Başvekili ve Hariciye Nazırı Metaksas

Bükreş, 19, (Tan muhabirinden) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve refikası, bu akşam saat 21,40 da hususî trenle Bükreşe gelmişlerdir. Şükrü Saracoğlu, Rusçuktan Tuna nehrini emrine tahsis edilen hususî bir Rumen vapuru ile geçmiştir. Vekil Ciurcu şehrinde Türkiye elçisi Suphi Tanrıöver ve refikası, Rumen Hariciye Nezareti protokol şefi ve Rumen erkânı tarafından karşılanmıştır.

Şükrü Saracoğlu ve refakatindeki zevat saat 19.45 te Ciurciden hususî trenle Bükreşe hareket etmiştir. Ciurci ile Bükreş arası trenle bir saat olduğu halde güzergâhtaki istasyonlarda fazlaca tevakkuf edildiği için iki saatte gelinmiştir. Hususî trenin zahürlere vesile olmuştur. İstasyon ve bütün güzergâh Türk - Rumen ve Balkan antantı devletleri bayraklarile donatılmış ve kalabalık bir halk kütlesi gar meydanına toplanmıştı.

Bükreş istasyonunda

Şükrü Saracoğlu istasyonda Rumanya hariciye nazırı Gafenko ve refikası, Bükreş belediye reisi Balkan antantı devletleri elçileri, ataşemiliterler, Rumen hükûmet erkânı, Türkiye sefareti erkânı, Türk Kolonisi tarafından karşılanmış, müzika Türk ve Rumen milli marşlarını çalmıştır. Bayan Gafenko, Bayan Saracoğluna bir büket vermiştir. Hariciye Vekilimiz, Bükreş istasyonundan halkın alkışları arasında otomobille hareket ederek ikametine tahsis edilen Atina Palâs oteline gitmiştir.

Saraçoğlu yarın sabah saraya giderek defteri mahsusu imza edecek ve hariciye nazırı Gafenko tarafından verilecek öğle ziyafetinde bulunacaktır. Saat 14.30 da Meçhul asker âbidesine merasimle çelenk konulacaktır.

Balkan antantı daimî konseyi yarın (bugün) saat 16 da Rumen hariciye nezaretinde ilk toplantısını yapacaktır.

Balkan antantı daimî konseyine iştirak edecek olan Yunan Başvekil ve hariciye nazırı General Metaksas ve Yugoslav hariciye nazırı Markoviç bugün saat 12.30 da hususî trenle Bükreşe muvasalat etmişlerdir.

Bulgaristandan geçerken

Sofya 19 (Tan muhabirinden) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, bugün saat onda Filibeye geldi. Vekil Filibede Bulgar Başvekili Köseivanof, Türkiye elçisi Berker, Bulgar dahiliye nazırı Neved, Filibe belediye reisi tarafından karşılandı. Köseivanof, Saraçoğlunun refikasına bir buket takdim etti. Şükrü Saraçoğlu ve Köseivanofu hamil olan hususî tren, Eski Zağrada ziraat nazırı Bağriyanov tarafından karşılandı. İstasyona toplanan yüzlerce çiftçi Saraçoğlunu hararetli tezahürlerle selâmladılar.

Tren saat on altıda Gornayerehavitsaya vardı ve Köseivanof burada altı saattenberi seyahatine arkadaş-

(Sonu Sa: 8, Sü: 2)

BALKAN Konferansı Başlarken

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Bugün Bükreşte Balkan Antantı Konseyi içtimaları başlıyor. Geçen bir sene içinde Balkanlarda mühim değişiklikler olmuştur. Balkan Konseyinin müzakerelerini takip edebilmek için bu değişikliklere şöylece bir kısa göz atmak faydasız olmasa gerektir.

UMUMI DEĞİŞİKLİK

Son bir sene içinde Küçük Antant bozulmuş, Çekoslovakya, Almanyanın siyaseten vasal bir devleti haline gelmiştir. Macaristan, Berlin - Roma mihverine girmiş ve Yugoslavya ile Rumanyaya karşı hudutların tashihi iddialarını ortaya atmıştır. Almanya bütün Balkan devletlerile olan iktısadi münasebetlerini genişletmiş, gerek Yugoslavya, gerek Rumanya, gerek Bulgaristan ve Türkiye ile yeni ticaret anlaşmaları yaparak bu memleketlerin zirai mahsullerini âdeta inhisar altına almıştır. Ayrıca Almanyanın Rumanya petrollarına ihtiyacı vardır. Bu bakımdan da Almanyanın hedefi Rumanyayı kazanmaktır ve bütün faaliyetini buna hasretmiş gibidir.

YUGOSLAVYADA

Yugoslavyada Stoyadinoviç kabinesi çekilerek Zvetkoviç kabinesi gelmiştir. Bu değişiklik filvaki tamamen dahili sebeplerden dolayı vukua gelmiştir. Yeni kabine, Yugoslavyanın haricî siyasetinde hiç bir değişiklik yapmıyacağını ilân etmiştir. Binaenaleyh Stoyadinoviçin harici siyaset için çizdiği yolda yürünecektir. Bu yol da şudur: Totaliter devletleri gücendirmemek, fakat Yugoslavyanın siyaset ve iktısat sahasında hürriyetini muhafaza etmek, Balkan ittifaklarına kuvvet vermek ve mümkünse Bulgaristanı da Balkan ittifakına sokarak Balkanlarda kuvvetli bir blok vücude getir-

(Sonu Sa: 8, Sü: 2)

Mebusluk İstiyenlerin Bini Buldu

Ankara, 19 (TAN Muhabirinden) — Cümhuriyet Halk Partisine namzetlikleri için müracaat edenlerin sayısı sekiz bine yaklaşmıştır. Müracaat edenler arasında her meslekten ve iş sahasından vatandaşlar vardır. Fakat bilhassa doktorlar, avukatlar, mütekait generaller ve sübaylar fazladır. Temyiz mahkemesinden, Devlet Şûrasından ve Divanı muhasebattan da bazı müracaatlar olmuştur.

Partide müracaatları tasnif için ihzari komisyon mahiyetinde bir büro çalışmaktadır. Baş sekreter Ziya Arkantın idare ettiği bu işler için her namzede mahsus talepnameler doldurulmaktadır. Talepnameler, Genel Başkanlık divanına sunulmaktadır. Yeni tasnife göre en çok mebus çıkaran şehir 17 sayı ile İstanbuldur. Konya 10, Ankara ve İzmir 14 er mebus çıkarmaktadır. Seçilecek mebus sayısı kati olarak 422 dir.

Yeni Mecliste kadın mebus sayısının ve ekalliyetler mebus sayısının ayni miktarda bırakılması muhtemeldir.

Beşiktaş Şampiyon Oldu

Dünkü maçlarda İstanbul lig şampiyonu belli oldu: Beşiktaş, Beykozu 4 - 2 yenerek şampiyonluğu kazandı. Diğer maçlarda da Bulgar takımı Perayı 2-1, Vefa Süleymaniyeyi 4-0 yendiler. Galatasaray - Fenerbahçe maçı da 1 - 1 berabere neticelendi. Senenin en büyük Kros müsabakası da dün Heybeliadada yapıldı. Ankaradaki Türkiye Kros birinciliğine hazırlanan Rıza Maksut geçen senenin rekorunu kırarak birinci oldu.

Dünkü maçların bütün tafsilâtını ve günün spor haberlerini altıncı sayfamızda resimleriyle birlikte bulacaksınız.

Başvekil 158 Yeni Halkevini Mühim Bir Nutukla Açtı

Başvekil Doktor Refik Saydam

Bayram Bütün Yurtta Heyecanla Tesit Edildi

Ankara, 19 (Tan muhabirinden) — Bugün, yurdun her yanında yeniden 158 Halkevi daha Türk gençliğine ve kültüre susamış halkımıza kapılarını açtı. Bu yeni Halkevlerinin hepsi de ayni anda ve Ankara Halkevinde Başvekil Dr. Refik Saydamın bir nutku ile faaliyete geçtiler. Ayrıca bütün Halkevlerinde bu yıl dönümü münasebetiyle toplantılar yapıldı.

Başvekilin nutku

Ankara Halkevindeki merasim saat 15 de İstiklâl marşı ile başladı. Millet Meclisi Reisi, Vekiller, meebuslar halk arasında yer almışlardı. Başvekil Refik Saydam, mühim nutkuna şöyle başladı:

Çok sayın dinleyicilerim,

İnkılâbımızın en güzel, faydalı başarılarından biri de halkevlerinin açılmış ve işletilmiş olmasıdır. Bugün, bu güzel yüce başarının yedinci yıldönümüne kavuşuyoruz.

Bütün varlığımızı yeni bir hayata ve yeni bir istikamete götüren Kemalist inkılâbın, milletin benliğine sindirilmesi için C. H. partisinin 931 de toplanan üçüncü büyük kongresinde kurulmaları kararlaştırılan halkevlerinin gereken hazırlıklar yapıldıktan sonra 1932 de 14 tanesi açılabilmişti. Her yıl vilâyetlerimizin ve mahalli parti örgütlerimizin gayret ve yardımlarile yenileri ve bu saatte de 158 tanesi daha açılmak suretile bugün halkevlerimizin sayısı 367 yi buluyor.

Bu saatte memleketin her bucağında açılmış halkevlerimizin 7 inci yıldönümlerini kutlarken, ayni zamanda da yeni açılan halkevlerimizin çalışma sahasına girmiş olmalarını zevk ve sevinçle tesit ediyoruz.

Zaten bütün Türkiye yıllardanberi büyük bir halkevi manzarası arzeder. Millî Şef İsmet İnönü, en büyük vazifeyi üzerine aldığı ilk günleri köylünün ve halkın arasında geçirmekle, memleketin her köşesine yeniden bir halkevi manzarası vermiş oldular.

Halkevlerinde vazife alan, aldığı vazifenin şerefi kadar mesuliyetini idrak etmiş olan idealist arkadaşlara buradan, memleket ve millet huzurunda, teşekkür ve takdirlerimizi sunmayı bir borç bilirim.

(Sonu Sa: 4, Sü: 1)

Vasıtasız Vergilerin Tevhidine Ait Listeler Katî Şeklini Aldı

İş Sahiplerinin Ödemekle Mükellef Bulundukları Vergilerin Nisbetlerine Ait Listeyi Neşrediyoruz

Ankara, 19 (Tan muhabirinden) — Maliye Vekâleti, Büyük Millet Meclisi Encümenlerinde tetkik edilmekte olan ve vasıtasız bütün vergileri bir araya toplayarak kanun projesine ait listeleri ve vergi nisbetlerini hazırlamıştır. Bütün vatandaşları alâkadar eden bu kanun vergilerde bir mıktar tenzilât da yapmaktadır.

En mühim hususiyeti de kazanç, buhran, muvazene, hava kuvvetlerine yardım vergileri gibi bütün vasıtasız vergileri bir araya toplayarak tek bir nisbet halinde ifade etmesidir. Mükellefe tediye edeceği para mıktarını tam bir katiyetle bildirmek itibariyle de ayrıca şayanı dikkat bir kolaylık temin etmektedir.

Yüzde 24 nisbetinde vergi verecekler:

Yeni hazırlanan listelerde, memlekette bütün iş sahiplerinin vergi nisbetleri, hiç bir tefsire ve tereddüde mahal bırakmıyacak şekilde tesbit edilmiştir. Bu iş sahipleri, ancak bu vergileri ödemekle mükellef tutulacaklardır.

İşgal ettikleri mülk gayri safi iradı üzerinden yüzde 24 den başlıyarak yüzde 156 ya kadar değişen yeni vergi nisbetlerine ait gayri safi irad üzerinden yüzde yirmi dört vergi verecek olanlar şunlardır:

Ahır, arabacılık ve ardiye işletenler, biçki ve dikiş yurdları; çanak çömlek satanlar, değirmenler, yalnız tedrisat ile meşgul olan dans mektepleri, ekmek satanlar, garaj işletenler, hususî hastahaneler, kahve kavuranlar, karagöz ve kukla oynatanlar, maden kömürü satanlar, odun depoları işletenler, sucular, süpürge yapanlar.

Yüzde 30 vergiye tabi olanlar:

Attarlar, aşçılar, arzuhalcılar, perakendeci bakkallar, balık satanlar, boyahaneler, bisiklet kiraya verenler tamir edenler, bozacılar, çaycı -

(Sonu Sa: 4, Sü: 4)

İspanya İşini Yatıştırma Teşebbüsleri

Hitler, Son Tavassut Teklifini Reddetmiş

Londra, 19 (Hususî) — İspanya meselesinden doğan ihtilâfı hallet - mek için Londra diplomatlarından bazıları, Fransa hariciye nazırının muvafakatiyle el altından faaliyettedirler. Bunlar İngiltere ve Fransa hükûmetinin muvafakatiyle, Mussoliniyi yatıştırması için Hitlere müracaat ederek, aşağıdaki şartların tahakkukunu temin edebileceklerini bildirmişlerdir:

1 — Cibuti İtalyanlara terkedilecektir.

2 — 1935 te İtalya ile Fransa arasında aktedilen anlaşmada tasrih edildiği şekilde şimali Afrika hudutları İtalya lehine tadil edilecektir.

3 — Fransa Süveyş kanalındaki hissesinin yarısını İtalyaya devredecektir.

4 — Adisababa hattı beynelmilel bir hale getirilecektir.

5 — Tunus üzerinde müşterek bir Fransız - İtalyan protektorası kabul edilecektir.

(Sonu Sa: 4, Sü: 2)

Karısını Balta İle Yaraladı

Beykozda oturan İzzet isminde bir kahveci, kıskançlık yüzünden karısı Sabahati balta ile beş muhtelif yerinden ağır surette yaralamıştır. Kadının hayatı tehlikededir.

Vaka, evvelki gece olmuştur. Son zamanlarda bir sinir hastalığına tutulan İzzet, akşam evine döndüğü zaman karısını arzusu hilâfına pencerede görmüş, bağırıp çağırmış, kadın karşılık verince balta ile üzerine yürüyüp beş yerinden ağır surette yaralamıştır. İzzet, tutulmuştur.

DAHİLÎ HABERLER

PENCEREMDEN

Her Memur Böyle Olaydı?

Yazan: M. Turhan TAN

Eski Tarih Encümeninin neşrettiği fasikülleri karıştırıyordum. Tanzimat devrini kuran büyük Reşit Paşa ile onun sadrazamlık yaptığı yılların birinde maliye nazırı sıfatiyle kabinede bulunan Nafiz paşanın iki mesele hakkında birbirlerine yazdıkları tezkereler gözüme çarptı. Vaktiyle ibret gözü ile okuduğum bu yazılardan bir kısmı şimdi bana enikonu birer medenî celâdet vesikası gibi göründü, idrakimi uzun müddet tesir ve teessür altında tuttu. O yazıların ne biçim şeyler olduğunu kısaca anlatırsam, umarım ki, aziz okuyucularım da benim düşüncelerime ve kanaatlerime iştirak edeceklerdir:

Tezkerelerden birincisi sadrazam Reşit paşanın başkanlığını yaptığı bir "Vekiller Encümeni„ namına yazılıyor, altında serasker ve kaptanderyanın imzaları bulunduğu gibi Şeyhülislâmın dahi o encümene dahil olduğu tezkere metninden anlaşılıyor. Mevzu şudur: Yeni bir meclis kurulmasına ve bu meclise eski Sadrazam Ali paşanın sekiz yüz altın maaşla reis yapılıp yanına lüzumu kadar kâtip filân verilmesine, onlar için de ayda bin beş yüz altın sarfolunmasına karar verilmiş. Fakat maliye nazırı Nafiz paşanın karşılıksız masrafları kabul etmemekte ısrar edegeldiği hatırlandığından Ali paşanın Bursaya vali yapılıp İstanbulda yeni kurulacak meclisin reisliğinde kullanılması, yani aylığını Bursadan alıp İstanbulda çalışması, kâtiplere filân verilecek paranın da ileride vukua gelecek tasarruflardan mahsup edilmek üzere maliye hazinesinden tesviyesi tensip olunmuş.

Sadrazam Reşit Paşanın bir çobanı vezir, bir veziri de hemen hemen çoban derecesine tenzil edecek kadar kuvvetli bir şahsiyet olduğunu okuyucularımız elbette bilirler. Bir hülâsasını sunduğum "Ali paşaya hulûs çakmak„ meselesinde ise Şeyhülislâm, serasker, kaptanderya kendisiyle müttefiktir. Öyle iken maliye nazırı Nafiz paşa bakınız ne cevap veriyor:

"Maliyenin altüst olması hep "şu iş için bir meclise, bu iş için başka bir meclise lüzum vardır„ denilerek bir takım lüzumsuz meclisler açılmasından ve karşılıksız maaşlar verilmesinden ileri gelmiştir. Serasker ve kaptanderya paşalar beytülmalin haklarını aramakta daima müsâğni kalmış oldukları gibi maliye fenninde de sözleri solda sıfır kıymetindedir. Devletin bir eyaletine tayin olunan valiye İstanbuldaki bir mecliste reislik ettirmek ve o eyaleti valisiz bırakmak gibi işler ise ancak o paşalar gibi zevatın düşüneceği ve kabul edeceği acibelerdir. Bu sebeble her türlü mesuliyet onlara ait olmak lâzım gelir. Ancak ben - maliye nazırı sıfatiyle - maliye hazinesinden karşılıksız bir para bile veremiyeceğimi ve riyaset sandalyelerinin çoğalmasında da hasenat göremediğimi arzederim!..„

Yaman bir cevap değil mi? Hele bu ağır cevap, büyük lâkabını taşıyan ve devrinin yegâne hâkimi görünen Reşit paşaya verildiğinden büsbütün yamanlaşıyor. Fakat Reşit paşadaki medenî olgunluğa bakın ki maliye nazırının bu tekdirine taham mül göstermekten geri kalmıyor, işi vurdum duymazlığa getirerek idare edip gidiyor. Gelgelelim ki Nafiz paşa bu nezaketten sıkılıp da meşrebinde değişiklik yapacak adamlardan değil. Nitekim Ali paşanın bir meclise reis yapılması davası kapandıktan biraz sonra sadrazama tekrar "iktısat„ dersi vermekten çekinmiyor.

Bu sefer münakaşa mevzuu Keçeci zade Fuat paşaya gönderilmek istenilen bir paradır. Sadrazam, Yunan hududuna gönderilmiş olan Fuat paşaya (o vakit efendi) bin kese kadar akçe daha gönderilmesini emretmiştir ve yazdığı tezkerede: "Şimdiye kadar ona verilen para çoğunsanacak derecede değildir„ demiştir. Nafiz paşa, kalemini zehire batırarak

(Arkası 5 incide)

Dün limanımıza Super Transatlantik denilen İtalyan bandıralı Konte di Sivaya adlı dünyanın büyük vapurlarından birisi gelmiş ve 900 İngiliz seyyahı getirmiştir.

48 bin tonluk olan ve tezgâhtan yeni indirilen bu vapurda dün saat 15 te bir danslı çay verilmiştir. Çayda Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar, Vali Muavini Hüdai, gazeteciler, Deniz Ticareti Müdürlüğü erkânı ve İtalyan kolonisi bulunmuşlardır.

Vapurla gelen seyyahlar dün şehrin muhtelif yerlerini gezmişlerdir. Vapur süvarisi bugün Deniz Ticareti Müdürünü resmen ziyaret edecektir. Transatlantik öğleden sonra limanımızdan ayrılacaktır.

Türk Edebiyat Kamusu Tedvinine Çalışılıyor

Ordinaryüs Profesör Şerefettinin Reisliğinde Bir Encümen Kuruldu ve İlk Tetkikler Maarif Vekâletine Bildirildi

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bir "Türk Edebiyatı Kamusu„ tedvinini kararlaştırmış, bu maksatla bir encümen teşkil etmiştir.

Encümen İstanbul Üniversitesi İslâm Tetkikleri Enstitüsü müdürü Ordinaryüs Profesör Şerefeddinin riyasetinde, Edebiyat Fakültesi metinler şerhi Doçenti Dr. Ali Nihat Tarlan ve Edebiyat [illegible] keptir.

Hasan Ali Yücel

Edebiyat kamusunun tertibinde şu noktalara riayet edilecektir:

1 — Kelimelerin hakiki ve mecazî mânaları manzum ve mensur misallerle izah edilecek, ayrıca bu misallerin mânaları da yazılacaktır.

2 — Her kelimenin müradifi ve zıddı olan kelimeler de tesbit ve alâkalı kelimeyle beraber dercedilecektir.

3 — Arap ve Fars kelimelerinin eserlerimizde kullanılmış olan cenileri de gösterilecektir.

4 — Her kelimenin hangi ilimde ıstılah olarak kullanıldığı izah edilecektir.

5 — Âyet hadis, kıssa veya tarihî bir vakaya taallûku olan kelimelerle taallûku olduğu bahisler de işaret olunacaktır.

6 — Bazı nevi şahsına münhasır ifadeler menşeleri ile gösterilerek hangi makamlarda kullanıldıkları yazılacaktır.

7, 8, 9, 10 — Çiçek, ağaç, hayvan, insan, sülâle, aşiret, dağ, şehir, kale isimlerinin edebiyatımızda ne gibi vasıf ve telmihlere işaret olduğu gösterilecek, bunlar etrafında izahat verilecektir.

Encümen ilk toplantısını yapmış, kamusun meydana getirilmesi hakkında etraflı tetkikatta bulunmuş ve bu hususlaki düşüncelerini Maarif Vekâletine bildirmiştir.

Şehrin Marmara Sahili Gezinti Yeri Olacak

Buralarda İnşaat Yapılması Menolundu, Belediye, Lâzım Olan Yerlerin İstimlâkini Plânın Tasdikinden Sonra 5 Yılda Bitirecek

Yeni Şehir plânında, Sarayburnundan itibaren Topkapıya kadar çekilecek hattı müstakimin alt tarafında kalan, yani sularını Marmaraya döken sathı maile ait plânın hazırlanmasına yakında başlanacaktır.

İstanbulun imarı hakkında şimdiye kadar fikirlerine müracaat edilen üç büyük mütehassıs, bu saha hakkında, hemen hepsi ayni noktai nazarı ileri sürmüşlerdir. En son olarak buralarda tetkikat yapan şehir mütehassısı Prost ta ayni vechile fikrini ifade etmiş ve Sultanahmette bulunan yüksek ticaret mektebinin altından geçen Çatladıkapı sokağından itibaren şimdiki Gülhane hastanesinin üst tarafından geçerek Sarayburnuna kadar uzatılacak hattı müstakimin alt tarafında kalacak sahaların belediyece istimlâk edilerek bir sayfiye ve gezinti mhalli olarak imar edilmesini ileri sürmüştür. Mütehassısın fikrine göre bu müstakim hattın alt tarafında kalacak olan bütün arazi belediye tarafından istimlâk edilerek plâna göre imar edilmeli ve bilhassa deniz sahilinde yer yer büyük ve modern gazinolar, gezme yerleri ve plâjlar yaptırılmalıdır. Belediye imar bürosu da bu fikri aynen kabul ederek ona göre etüdlere başlamıştır.

Hattâ bu maksadın teminî içindir ki yeni yapı ve yollar kanunile, şehir plânı tasdik edilinceye kadar bu hattı müstakimin alt tarafındaki sahada her nevi inşaat menedilmiştir. Bu kanuna göre belediye, şehir plânı tasdik edildiği tarihten itibaren azamî beş sene zarfında bu sahayı istimlâk edip imar etmeğe mecburdur.

Bir Köylü Karısını Öldürdü

Öldürülen Kadın 16 Gün Evvel Gelin Olmuş Bir Kızdı

Bursa, 19 (Tan muhabirinden) — Bursanın Selçuk köyünde feci bir cinayet olmuş, Ahmet adında bir köylü karısı Emineyi öldürmüştür.

Bursa cümhuriyet müddeiumumisi Edip ve sorgu hâkimi cinayetin işlendiği köye giderek tahkikatta bulunmuşlardır.

Ahmetle Emine uzun bir aşk macerasından sonra henüz yeni evlenmişlerdir.

[illegible] gitmiş ve gece sarhoş olarak [illegible] dönmüştür. Bir çeyrek saat geçmeden yatak odasından bir silâh sesi duyulmuş, Ahmedin kızkardeşi Pembe hemen yukarı çıkmış ve Emineyi kanlar içinde yere serilmiş bir halde bulmuştur. Bu sırada Ahmet dışarı fırlayarak köyden kaçmış, bilâhare yakalanmştır.

Ahmet, hâdisenin bir kaza neticesi olduğunu, soyunurken tabancayı çıkardığı esnada karısının elinden tabancayı almak için üzerine geldiği sırada patladığını ve başka bir şey hatırlamadığını söylemiştir.

Gümrüklerde Yeni Mesai Saati

Bütün Gümrük ve İnhnsarlar İdarelerinde 1 marttan itibaren yeni mesai saatlerinin tatbikına başlanacaktır. Buna göre memurlar her sabah saat 8.30 da işe başlıyacaklar ve saat beşte tatil yapacaklardır.

● İstnbul gümrük idaresi gümrük ambarlarında sahipsiz bulunan radyo makineleri, radyo aksamı, yün elbise, ipekli kumaşlar, petrol, kömür, örgü, pamuklu perdelikler, havyar gibi 605 bin lira kıymetinde muhtelif eşyayı; Yoksul Çocuklara Yardım Birliğine, Fekirleri Koruma Cemiyetine, Halkevlerine, Türk Okutma Kurumuna, Çocuk Esirgeme Kurumuna tevzi etmiştir.

Günün Resimleri

Eminönü ve Beşiktaş Halkevlerinde dün yapılan merasimde bulunanlardan iki grup.

SUAL CEVAP

Her Suale Cevap Alırsınız

S — Gazetenizde hergün sıhhî öğütler veren Lokman hekime mektupla bazı şeyler sorsam, bana hususî cevap verir mi? Keza gazetenize gönül işlerine ait bazı sualler sorabilir miyim?

C — Lokman Hekim soracağınız suallere, muharririmiz hususî olarak da cevap verebilir. Yalnız mektubunuz içine posta pulu ilâve etmeyi unutmayınız. Gazetemiz bu sütunda okuyucuların her türlü suallerine cevap vermiye çalışmaktadır. Gönül işlerine ait soracağınız suallerin de cevabını vermekten geri kalmaz.

★

S — Ahmet Emin Yalman ve Sabiha Zekeriyanın tahsilleri nedir?

C — Ahmet Emin Yalman İstanbulda tahsilini bitirdikten sonra Nevyorkta Columbia üniversitesinde sosyoloji tahsili yaparak doktor olmuştur.

Sabiha Zekeriyaya gelince, Nevyork Columbia üniversitesinin School of Social Wark mektebinden mezundur.

★

S — Gazetenizde tefrika edilen Bulgar Sadık romanına biraz hayal karışmış değil midir?

C — Hayır. Bu tefrika tamamen hakikatlere dayanan ve yaşanan bir hayatın hikâyesidir.

★

S — On dört sene evvel Türk tebaasından bir erkek ecnebi tabiiyetinde katolik bir kadınla evlenmiş ve bunlardan müslüman bir kız evlâd dünyaya gelmiştir. Bu kız ileride bir zabit veya devlet memuru ile evlenebilir mi?

C — Kız Müslüman ve Türk tabiiyetinde ise, anasının katolik ve ecnebi olması, onun bir Türk devlet

★

S — Lise mezunlarının Yedek Subay olabilmeleri için ders yılı sonunda kamplara iştiraki mecburiyeti var mıdır?

C — Lise mezunları kamplara iştirak etmedikleri takdirde Yedek Subay okuluna girebilirler, fakat üniversite mezunlarından dört ay fazla askerlik yaparlar.

★

S — Maaşları yirmi liranın 50 kuruş geçmeyen maaş sahipleriyle yevmiyeleri 80 kuruşu tecavüz etmeyen işçilerden muvazene vergisi kesilmemesi hakkında bir kanun çıkmış mıdır?

C — Evet. Bu kanun Meclisten çıkmış ve alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Serveti Fünun (Uyanış)

Yeni bir şekle giren Servetifünun (Uyanışın) bu haftaki sayısı, Ahmet İhsan Tokgözün, Naci Sadullahın, Halit Fahri Ozansoyun, Ziya Osman Sabanın, İlhami Bekirin, Muazzez Kaptanoğlunun, Kerime Nadirin, Enver Nacinin, Neriman Hikmetin, Gavsi Halit Ozansoyun, M. Sami Tezişin yazılarile çıkmıştır.

TAKVİM ve HAVA

20 Şubat 1939
PAZARTESİ

2 nci ay	Gün: 28	Kasım: 105
Arabî: 1357		Rumî: 1355
Muharrem: 1		Şubat: 7
Güneş: 6,50	Öğle:	12,28
İkindi: 15,18	Akşam:	17,48
Yatsı: 19,18	İmsâk:	5,09

Yurtta Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurtta Kocaeli ve Cenup Anadolusu bölgelerinde bulutlu, Doğu ve Cenubu şarkî Anadoluda yağışlı, Trakya, Ege ve Karadeniz kıyılarında çok bulutlu ve mevzii yağışlı geçmiş, rüzgârlar Doğu bölgelerinde garbî, diğer yerlerde umumiyetle cenubî istikametten orta kuvvette esmiştir.

İstanbulda hava çok bulutlu geçmiş, rüzgâr cenuptan saniyede 1-3 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 761,4 milimetre idi. Sühunet en yüksek 8,6 ve en düşük sıfırın altında 1,2 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Yeni Papa

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Papa On Birinci Pius'un ölümündenberi ileri sürülen bir ihtimal, İtalyan olmıyan bir Papanın seçilmesidir. 1526 senesindenberi seçilegelen Papaların hepsi de İtalyan oldukları için, İtalyan olan bir Papanın seçilmesi, bir âdet ve teamül olmuştur.

Bu defa İtalyan olmıyan bir Papa seçmek meselesinin ileri sürülmesi ise, bambaşka sebeplerden ileri geliyor.

Papa On Birinci Pius, son seneler zarfında diktatörlükle mücadele ettikten başka "Yeni putperestlik" adını verdiği cereyan ile mücadele ediyordu. "Yeni putperestlik" ten maksat, bazı Avrupa milletlerinin, Hıristiyanlıktan evvelki dinine geri dönmek için gösterilen temayüldür. Bu temayül, bazı memleketlerde katoliklik aleyhinde bir takım şiddetli tedbirler alınmasına sebep olmuş, Papa da bu vaziyet ile mücadele etmek lüzumunu hissetmiştir.

Papalık, dünyanın en geniş teşkilâtlı müesseselerinden biridir. Bu teşkilâtın bir şubesini ihtiva etmiyen hiçbir memleket yok gibidir. Bu teşkilâta mensup dinî şahsiyetler, bulundukları her muhitte Papalığa ve katolikliğe inanan kimselerin aile harimine de sokuldukları ve kendilerine tâbi olanların her halile alâkadar oldukları için, Papalık, dünyanın en nüfuzlu müesseselesinden biridir. Papaya bağlı olan kardinaller, ve Kardinallerin madunu olarak en küçük köylere kadar yayılan büyük bir teşkilât şebekesini idare eden papaslar, Papa namına, Papalığın ve katolikliğin menfaati namına çalışırlar ve bu menfaatlere aykırı düşen her cereyan ile mücadele ederler.

Papalığın bu geniş nüfuzu ve dünyanın her tarafına yayılan teşkilâtı, katoliklikle alâkası olan memleketlerin bu makamı yalnız tanımalarını değil, onu hesaplamalarını ge-

Fakat son seneler zarfında vaziyet çok değişti ve Papalık çok mühim cereyanlar ve faaliyetler karşısında kaldı. Meselâ Almanyaya hâkim olan Nazizm, beynelmilel mahiyeti haiz her teşekkülü baltalamak istediği için Katolikliğin de ayni mahiyetini kaldırmak istemiş, ve bu yüzden katolikliğe karşı geniş bir mücadele açmıştı. Papalık, bu mücadelede Hıristiyanlıktan başka bir dine rücu temayülünü de sezdiği için bu hareketle mücadeleye girişmiş ve bu mücadeleye devam etmiştir.

Fakat Papalık, İtalyanın içinde de buna benzer temayüller ve hareketlerle karşılaşıyor ve onlara da mukabele ediyordu.

Papalık bugün Almanya ile İtalyada bu vaziyetlerle karşılaştığı için bir İtalyan Papanın yeni cereyanlarla mücadele hususunda icabı derecesinde gayret gösteremiyeceği sanılıyor, ve bir yabancı Papanın bu işleri daha iyi idare edeceğine hükmolunuyor.

Fakat mesele bu kadarla kalmamaktadır. Vatikana bağlı olan yabancı katolikler, İtalya katoliklerile müsavi bir şekilde muamele görmek, nüfus nisbetleri dairesinde kardinal sahibi olmak ta istemek üzere bulunuyorlar. Çünkü İtalyanların 30 kadar kardinalleri bulunduğu halde ayni derecede nüfusu olan milletlerin ancak beş altı veya bir iki kardinali bulunmaktadır.

Bu meseleyi de ancak bir yabancı Papa halledebilir. On Birinci Piusun yerine bir yabancı Papa seçilmesi cereyanını doğuran en mühim sebepler bunlardır. Fakat seçime iştirak edecek olan kardinallerin yarısından fazlası İtalyan oldukları için böyle bir neticeye varılması bir hayli müşküldür.

Fransa Casusluk Kanununu Teşmil Ediyor

Paris 19 (A. A.) — Resmî gazete, casusluk ve devletin haricî emniyetine karşı işlenen cürümlere müteallik kanun ve kararnamelerin himaye alt(nda bulunan memleketlerle Hindi Çini birliğine bağlı araziye ve Kuang - Çan - Van arazisine teşmili hakkındaki kararnamenin metnini dercetmektedir.

SON HABERLER

Yeni Papa İntihabı Hazırlıkları Başladı

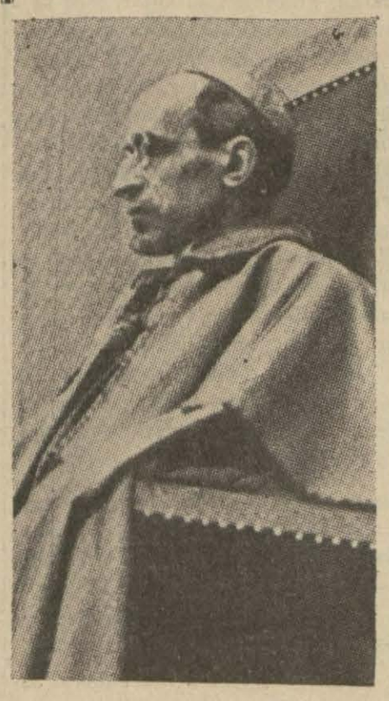

Papanın Başvekili Kardinal Pacelli

Roma, 19 (Hususî)— Kardinallar meclisi yeni papa intihabı için lâzım gelen hazırlıkları yapmıya başlamışlardır. Hazırlıklara bizzat kardinal Pacelli nezaret etmektedir. İntihabı yapacak olan kardinallerin 28 şubattan itibaren hariçle temasları kesilecektir. Bu cebrî inziva yeni papanın intihabına kadar devam edecektir.

★

Dün sabah Pangalıtda Katolik kilisesinde Papa On Birinci Pius için âyini ruhanî yapılmıştır. Ayinde İngiliz, Fransız, Polonya, İtalyan elçileri, bütün konsoloslar, ataşemiliterler, Rum patrikhanesi delegasyonu, Ermeni patrikhanesi delegasyonu, hahambaşı da hazır bulunmuştur.

Ayin, ölen papanın dinî ve poletik mış, nutuktan sonra, arapça, bulgarca, rumca, ermenice, lâtince beş lisan üzerine dualar yapılmış ve papanın ruhu taziz edilmişir.

Kudüste Yeni Tedbirler Alındı

Londra, 19 (Hususî) — Filistin Arap konferansında mutedilleri temsil edecek Yakup Farac, Irak heyetine iltihak edecek. Sabık hariciye nazırı Tevfik Essüveydi bugün muvasalat etti.

★

Kudüste sokaktan geçmekte olan bir Rusla bir Yahudinin silâhlı bazı şahısların taarruzuna uğramaları üzerine şehrin iki mahallesinde ateş söndürme saatinin tatbikine karar verilmiştir. Yafada bir Arabın suikaste uğraması üzerine 24 saatlik bir müddet için ateş söndürme saati tatbik edilmiştir.

★

Filistindeki Yahudi ticaret odaları yahudi müdafaası tahsisatını arttırmak için Yahudiler tarafından getiriliecek bütün mallardan hususî bir resim almağa karar vermişlerdir.

★

Prag 19 (A. A.) — Hükûmet Yahudi subayları tasfiyeye başlamıştır. Muvazzaf hizmette bulunan bütün Yahudi subaylar tekaüde sevkedilmiştir.

Bir Japon Heyeti Berline Gidiyor

Paris 19 (A. A.) — Madam Tabouis'nin Oeuvre gazetesinde bildirdiğine göre general Tasumi'nin riyasetinde büyük erkânıharbiye ve siyaset adamlarından mürekkep mühim bir Japon murahhas heyeti Berline gitmek üzere geçende Japonyadan hareket etmiştir.

Muharrir diyor ki:

"Heyetin komintern aleyhindeki paktı imza eden devletler mümessillerinin toplanmak üzere bulunduklarını bir sırada Berline muvasalat etmesi muhtemeldir. Bu toplantıya Londranın tekzibine rağmen Frankonun bir mümessilinin de iştirak edeceği söylenmektedir.

Suriyenin Istiklâl Davası Engellerle Karşılaşıyor

Fransız Makamları Yapılacak İstiklâl Hareketlerini İhtiva Eden ve Neşredildikten Sonra Âli Komisere Tevdi Edilmek İstenen Nasyonalist Muhtırasının Kabul Edilemiyeceğini Bildirdiler

Şam 19 (Hususî) — Başvekil Cemil Mardamın istifası üzerine Suriyenin mukadderatı tamamiyle karanlık olan bir safhaya girmiştir. Hiç bir kimse, yeniden atılacak adımın mahiyeti hakkında bir şey söyliyemiyor. Fakat Suriyenin bütün milliyetçi mahafili en şiddetli memnuniyetsizlik içindedir. Bu memnuniyetsizlik şimdiye kadar kendini hasmane nümayişlerle ve grevlerle ifade etmekteydi. Bundan sonra bu ifadenin daha fazla şiddetlenmesi beklenmektedir.

Parise göre, kabinenin istifasını intaç eden politik buhran, manda altındaki arazinin bugünkü statüsüne muhalif olarak alınan iki teşebbüsten çıkmıştr.

Bu iki teşebbüsten birincisini, Suriye parlâmentosunun 31 kânunuevel de Suriyenin istiklâlini teyit ederek aldığı karar suretlerinin tatbiki projesini bildiren muhtıra metninin neşredilmesi teşkil eylemektedir.

Bu vesika pek yakında gümrüklere vaziyet edileceğini, yabancı memleketlere mümessil gönderileceğini, 1936 muahedesi zikredilen mıktarı geçen Fransız müşavirlerin kontratlarının fesholunacağını ve millî bir ordu kurulacağını bildirmekteydi.

Muhtıra bundan böyle, ancak teşrî meclis tarafından tasvip edildiği takdirde yüksek komiserin kararnamelerinin meri olabileceğini beyan eylemekteydi.

Yüksek komiserden aldığı talimat üzerine, Şamdaki Fransız delegeleri bu muhtırayı kabul edemiyeceğini bildirmiştir.

Suriye nazırları, 18.11.938 tarihinde halledilmiş bulunan dinî ce - maatler statüsünün tatbik edilmemesini bildirmeğe karar vermiştir.

Bu iki mesele istifaya sebebiyet vermiştir.

Suriyede nümayişler devam ediyor

Kabinenin istifası, Şahbandar taraftarı müfritçiler ile nasyonalist blokun tezahürlerine sebebiyet vermiştir. 2500 tezahürcüden mürekkep ayrı ayrı alayları, bu partilerin şeflerinin evleri önüne giderek bu şefleri alkışlamıştır.

Çarşılar ve mağazalar, nasyonalist blok ajanlarının talebi üzerine kapanmıştır.

Nasyonalist blokun büyük konseyi, Suriyenin bütün mıntakaları mebuslarının iştirakile toplanmıştır.

Mardam bu toplantıda vaziyeti izah etmiştir. Nasyonalist blok liderleri, kabineyi kurmaktan istinkâf etmiştir. Şahbandar halkı sükûna davet eden beyannameler dağıtmıştır.

Amerika Cümhurreisi Yeni Bir Nutuk Söyledi

"Demokrasiye İmanımız Var, Kuvvete Müracaattan Nefret Ediyoruz, Kimsenin Toprağında, Malında Gözümüz Yok,, Dedi

Nevyork 19 (Hususî) — Amerika cümhurreisi Mister Roosevelt, Deniz manevralarını görmek üzere hükûmet mertuk irad etmiş ve bütün Amerika milletlerinin, beynelmilel tesanüt, işbirliği ve karşılıklı güven, karşılıklı yardım örneği teşkil etmekle ıztırap ve karışıklık içinde yaşayan insanlığın imanını koruduğunu ve demokrasinin müesseselerini otokrasi umacısının fevkinde tuttuğunu söylemiştir.

Mister Roosevelt demiştir ki:

"Yeni dünyanın milletleri her ne kadar muhtelif menşelerden gelme ise de hayat hakkındaki telâkkilerini müdafaa etmek hususunda müşterek bir emele sahiptirler.

Demokrasiye olan imanımızı göstermek için iyi komşuluk siyasetini haricî siyasetimizin temel taşı yaptık. Bundan başka herhangi bir siyaset, düşüncelerimize ve idealllerimize uygun olamazdı. Hududlara tecavüz etmemek fikrinde bulunuyoruz. Milletler arasında ticaret, münakalât ve kültürel mübadeleler hürriyetlerini her türlü vesaite müracaat etmek suretiyle temin eylemek istiyoruz. Kimsenin arazisinde gözümüz yoktur.

Herhangi bir tecavüzü dfetmek hali müstesna olmak üzere kuvvete müracaattan nefret ediyoruz.,,

Mister Roozeveltin beynelmilel vaziyet dolayısıyle seyahatini kısa kesmesi ve 3 martta geri dönmesi muhtemeldir.

Nankin Hariciye Nazırı Öldürüldü

Şanghay, 19 (A.A. — Japon taraftarı yeni Nankin hükûmetinin Hariciye nazırı olan Şenloh Japon kontrolu altındaki arazide kâin evinde öldürülmüştür. Saat dokuzu çeyrek geçe dokuz meçhul şahıs Şenlohun evine girmiş, tabanca ile Şenlohun üzerine ateş etmiş ve sonra Japon kontrolu altındaki araziden kaçıp kaybolmuşlardır. Müteaddit kurşunlar ile yaralanan Şenloh hastanede ölmüştür.

Meçhul kimseler enternasyonal imtiyazlı mıntakanın merkez kısmında bir lokantadan çıkan dört Japon üzerine saat on beşte tabanca ile ateş etmiştir. Taarruza uğryan Japonlardan ikisi ağır yaralanmıştır.

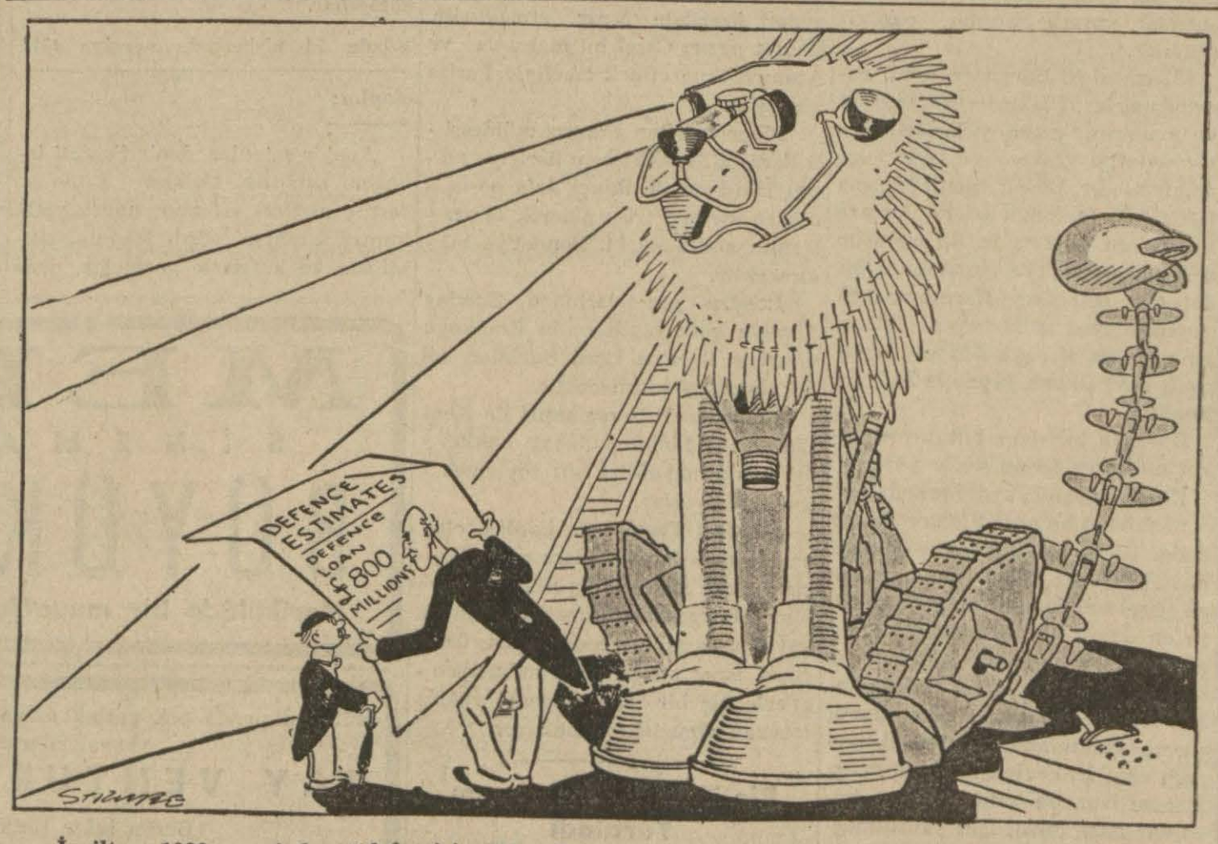

İngiltere 1939 senesinde müdafaa için 580 milyon sterlin sarfedecektir. Bu paradan harp tayyareleri için 200 milyon sterlin, İngiliz donanmasına 60 gemi ilâve edilmesi için 330 milyon sterlin, Hava tehlikesinden korunmak için 42 milyon sterlin sarfedilecektir.

İngiliz nüfusu 45 milyondur. Silâhlanma masrafı, müsavi hisselere ayrılacak olursa İngiliz nüfusundan her birine 30 İngiliz lirası düşmektedir. İngiltere hükûmeti İngiliz halkının bu fedakârlığa seve seve katlanacağına emindir. (Daily Expres) gazetesinin neşrettiği yukarıki karikatürün altında şu cümle vardır: "İngiltere silâhlanınca İngiliz arslanı dünyaya böyle yukardan bakacaktır,,

FELEK

Dünya Harbi Neden Çıkacakmış?

Yazan: B. FELEK

Hâdisatın sizin üzerinizde yaptığı her türlü tesirden silkinip şöyle bir ayrılın da şu anlatacağım şey hakkında hüküm verin!

Bir eviniz, bir bahçeniz, bahçenizde ağaçlarınız ve zerzevatlarınız var.

Bir de komşunuz var ki, vaktile elinde avucundakini şurada burada harcamış, züğürt kalmış, hattâ babadan kalma birkaç parça yeri de kendi açtığı bir davada kaybetmiş. Bu adam size ve etrafınızdaki diğer komşulara müracaat edip:

— Sizin bahçeden ve sizin mahsulâttan bana birer parça hisse vermezseniz karışmam. İcabederse zorla alırım! diyor..

Bölye bir teklif karşısında ne yaparsınız? Tabii hemen sorarsınız:

— Neden be birader? Biz senden bir şey istiyor muyuz? Şunun şurasında rahat rahat yaşıyoruz. Şimdi hır çıkarmanın sırası mı?

— İyi amma benim mahsulâtım, çoluk çocuğuma kifayet etmiyor Ben senede iki çocuk yapıyorum. Sizin ise yeriniz çocuklarınıza nazaran geniş. Bizim çocuklar aç mı kalacaklar? Ya verirsiniz, ya zorlarım kapınızı!

Böyle diyene şüphesiz şu cevabı verirsiniz:

— Be adam! Neden besliyemiyeceğin kadar çocuk peydahlıyorsun! Evvelâ çocuklarının rızkını temin et de ondan sonra üre! Vücudünüz âleme rahmet değil ya!

— Ben anlamam, ya verirsiniz yahut...

Lâfı daha fazla uzatmayıp polise müracaat edersiniz. Derhal başkasının malına göz dikmiş olana rahat durması ihtar edilir. Eğer böyle yapmazsanız, yahut o sizin evdekiler - den de korkmazsa-hiç şüphe etmeyinzorla bahçenize girer, mahsullerinizi alır, çoluk çocuğunu besler.

İşte yakında bir harp çıkması ihtimalini varid görenlerin istinat ettikleri nokta bu!

Totaliter ismi verilen bir takım memleketler var. Burada isimlerini yazmıya hacet yok. Bunlar dünyaya ilân ediyorlar:

— Bizim her gün adedimiz artıyor. Yerimiz bize kâfi gelmiyor. Bize yer veriniz! Vermezseniz hayat hakkımızı arayacağız.

Bu lâfla, demincek yukarda size hikâye ettiğim çok çocuklu komşunun iddiaları arasında fark var mıdır?

Şaşıyorum; Demokrat memleketlerden bir ses te:

— Güzel, arkadaş amma! Bak biz sizin kadar ürüyor muyuz? Ne kadar rızkımız varsa o kadar çoğalıyoruz. Siz de yorganınıza göre ayağınızı uzatın! Ne yapalım? Sizdeki bu kalabalığı biz yapmadıkya!

Demiyor.

İşte - eğer çıkarsa - yeni dünya harbi bu kadar mantıksız bir sebeble çıkacakmış.

Hak cümleyi saklasın!

KISA HABERLER

Alman makamları ihtiyat hububat tedarikine devam etmektedirler.

● Almanyanın harici ticareti ikincikânunda 1938 ilkkânuna nisbetle gerilemiştir. İthalât ihracattan 31 milyon mark fazla olmuştur.

● Polonya hariciye nazırı Beck pek yakında Londrayı ziyaret edecektir.

● Şiddetle yağan yağmurlar, Cezayirde mühim tuğyanlar husule getirmiştir. Tren münakalâtı inkıtaa uğramış, 4 kişi boğulmuştur.

● Japonya hükûmeti Çekoslovakyada kâin Zbroiobka firmasına mitralyöz sipariş etmiştir. Bir Japon askeri heyeti, şimdi Pragda bulunmaktadır.

● Kahire: Vafit partisi liderleri Nahas paşa ile Mükrim Übeyt paşa Hint Müslümanları kongresinde hazır bulunmak üzere 1 martta Hindistana hareket edeceklerdir.

● Karpat Ukranyasının eski Başvekili Bordy, umumi aftan istifade ederek hapishaneden çıkmış ve Macaristana gitmiştir.

● Maarif nazırının emrile Münih Üniversitesindeki katolik ilâhiyat şubesi kapatılmıştır.

● Bir ağustos 1939 tarihinde Moskovada Sovyetler Birliği için bir ziraat sergisi açılacaktır.

Başvekil Halkevlerini Bir Nutukla Açtı

(Başı 1 incide)

Halkevinde, başkanlıktan köyde muayene yapmıya varıncıya kadar hepsi biribirinden şerefli ve aziz hizmetlere canla başla koşan ve bunları gündelik işi kadar önemli tutan inkılâpçı Türk münevverlerini gıpta ve hürmetle selâmlıyoruz.

Herhangi bir uyanık ve aygın insanın, yalnız gündelik işini, resmî işini görmekle vatanî ve millî vazifesinin bitmiyeceğini iyice bilmesini, halkevinde çalışmanın bir vatanperverlik tezahürü olduğu kadar münevverlik vazifesi olduğunu da hatırlamasını isterim.

Yeni açılmakta olan halkevlerine, açılmış olanların en muvaffakıyetlileri arasına tezelden ulaşmalarını dilerim. Bu muvaffakıyetin, etrafına beş on ülkülü arkadaş toplayıp muhitinde ilk alâkayı kuvvetle uyandırarak samimiyetle devam ettirecek bir başkana ve yönkurula mutlaka müyesser olacağına eminiz.

Arkadaşlar,

Sevindirici örnekler

932 senesinde Şefimiz İsmet İnönünün yine böyle bir vesile ile bize verdiği bir direktifi de bilhassa söylemeden geçemem:

"Halkevleri, C. H. parisinin kendi prensipleri ne olduğunu ve bu prensiplerin memlekette nasıl tatbik edildiğini her gün halkımıza söylemek için de başlı başına bir merkezdir. C. H. partisinin prensiplerini her gün söylemek, nasıl tatbik edildiğinden her gün malûmat vermek lâzımdır. Cümhuriyetçi, milliyetçi, inkılâpçı, lâik ve devletçi politikasının bu memleketin halinde inkişafı, emniyet temin eden geleceğin en büyük kudreti ve en yüksek itibarı temin edecek olan bir program olduğuna samimî olarak inanmış olan bizler bu prensipleri ve manalarını yalnız samimî bir hisle bizi dinliyecek olanların hepsine anlatabileceğimiz iddiasındayız.,,

İşte arkadaşlar halkevi sayısının artması, ve bu suretle memleketin daha bir çok köşelerinde inkılâbımızın prensip ve hamlelerini yayacak kültür merkezlerinin vücut bulması, bizi ne kadar sevindirecek bir hâdise ise, bunların her yıl daha verimli, Türk cemiyetine daha feyizli hizmetler yapmak fırsat ve imkânlarını bulmaları da asla gözümüzden kaçmıyan bir keyfiyettir.

Bu bakımdandır ki, kemiyetle keyfiyeti daima beraber ve ayni ehemmiyetle düşünüyoruz ve açılmışların tekemmülüne hususî bir dikkat ve emek sarfediyoruz.

Herhanki bir sebeple durgun görünen bir halkevi bile, muhitine "halkevi,, adıyla bir müessesenin mevcut olduğuna ve orada halka gitmek ve halkla kaynaşmak için inanlı ve ülkülü yurttaşlar bulunduğuna işaret veren bir timsaldir.

Bu suretle, nüve atılmakta, hareket uyandırılmakta, muhit hazırlanmakta, eserin dikkat ve şefkatle inkişafına sıra gelmektedir. Rejim ve parti, inan ve kültürümüzü yaymak ve benimsemek için en güzel çareyi elde tutmakta ve bundan memleketimizin hiçbir köşesini mahrum etmemek niyet ve azmini bugün 153 halkevini daha açmakla isbat eylemektedir.

Memleketin halkevleri gibi en önemli kültür kurumlarının yıldönümü vesilesile, şimdi, yurdun mü - nevver kütlesi huzurunda bulunmak la bahtiyarım. Bu haz verici toplantıdan istifade ederek içtimai ve ferdi hayatımız bakımından en ehemmiyet verdiğimiz bir noktayı tebarüz ettirmek isterim.

Büyük Türk inkılâbı

Sayın arkadaşlar,

Türk cemiyetinin, hele son asırlar içinde geri zihniyetler ve fena idareler yüzünden uğradığı ağır felâketler hepimizce malûmdur. Bir kısmımız bunları gözlerimizle görmek bedbahtlığına uğradık. Yeni yetişen mesut nesiller de bunları, büyüklerinden duyarak veya kitaplardan okuyarak öğreniyorlar.

İnkıraz uçurumunun kenarına gelmiş iken Türk milleti bünyesindeki yaşama ve yükselme kudreti, bilhassa emsalsiz kahramanlığı ile silkinip kurtuldu. Bu kurtuluşun büyük dehası, Ebedî Şefimiz Atatürkün adını burada saygı ile anarım.

Atatürk devrinin bin bir eseri arasında, her biri bir devri kapayıp bir devri açan bir çok inkılâplar vardır ki, bunların hepsine birden biz (Türk inkılâbı) adını veriyoruz.

Hatırlamamız lâzımdır ki, bu inkılâptan önce, 150 — 200 senedenberi göze çarpan teşebbüs ve gayretlere rağmen, ilerlemesine engel bir çok mânialarla bir ortaçağ cemiyeti manzarası veren ve bütün cihanca bu gözle görülen Türkiye, ancak bu inkılâp hamlelerinden sonra millî, modern bir devlet ve cemiyet olma yoluna girmiştir.

İlerliyen medeniyet âlemi içinde Türkiye, ancak yurttaşların kafasına, vicdanına, enerjisine hürriyet ve inkişaf imkânlarını veren bu inkılâp zihniyet ve neticeleri sayesinde hakiki yüksek mevkiini bulacaktır.

Asırlarca çekilmiş felâket ve idbar devirlerini bu millet, yurttaşların ölçüye sığmıyacak kan sellerile silip götürmüştür.

İnkılâpçı vasfımızın manası da şudur: Hem yaptığımız inkılâpları göz bebeğimiz gibi daima koruyacağız, hem de Türk cemiyetini medeniyette en yüksek seviyeye erdirmek için gerekirse başka inkılâpları yapmakta da tereddüt etmiyeceğiz. Bu inkılâplar bizim için o kadar hayatidir ki, bunların önemini büyük millî Şefimiz İsmet İnönünün şu sözlerinden daha kuvvetle ifade edecek söz söylemekte güçlük çekerim.

"Türk milletini az zamanda büyük bir medeniyet seviyesine yükseltmiş, Türk milletine en kısa yoldan temiz cemiyet hayatının feyizli terakki yollarını açmış olan inkılâplar kalp ve vicdanımızın en aziz varlıklarıdır.,,

10 senelik inkişaf

Arkadaşlar,

Halkevlerinin son yedi senelik inkişafını gözden geçirirsek, karşısında bulunduğumuz manzara şudur:

Milletimizin ileri hamlelerindeki hız, bu halkevlerimizi de gelecek seneye kadar ne yüsatçe, ne de sayıca ihtiyaca kâfi gelmiyecek hale getirecektir. Biz, bundan çok memnunuz. Bu içtimaî hayatımızın daima ilerlediğini, genişlediğini, ilme, fenne, sanate karşı Türk vatandaşının ne kadar rağbet gösterdiğini ifade eden bir hakikattir.

Bunun için inkılâp eserlerimiz safına yeniden katılan ve adları ellerinizdeki broşürlerde yazılı bulunan yeni halkevlerimiz de eskileri ile beraber hiç eskimiyen ve eksilmiyen azimleri ve muvaffakıyetleri ile millet için, memleket için kutlu olsunlar, yararlı olsunlar, verimli olsunlar.

Ellerinizdeki broşürler, ayni zamanda sizlere halkevlerinin maksat ve manasını, geçen yıllar içindeki hizmetlerini gösterir ve isbat eder mahiyettedir. Bilgili, inanlı çalışma larile bizi memnun eden Ankara halkevinin içindesiniz. Bu merasimden sonra ev içinde yapacağınız bir dolaşma sizi halkevi fikrine ve maksadına derhal ısındırmıya,, alacağınız izahat sizi gönüllü ve heyecanlı bir halkevli yapmıya kâfi gelecektir.

Buradan bir daha bütün memleket münevverlerine sesleniyorum:

Ülkülü, uyanık, aydın arkadaşlar,

memleket ve millet hizmetine ne kadar hazır, hattâ susamış olduğunuzu biliyoruz. Belki ilk düşünüşte en güzel imkân aklınıza gelmez. Size en doğru ve yüce fahri hizmet parolasını veriyorum. Halkevlerile ilgileniniz. Biribirinizin bilgilerinden tecrübelerinden istifade ederek süratle kalkınmanın en feyizli kaynağı olan halkevlerimiz hem yetişmenize hem de yetiştirmenize imkânlar hazırlamak için kurulmuşlardır.

Daima muvaffakıyet dilerim.

Maarif Vekilinin sözleri

Başvekilin nutkundan sonra, Ankara halkevinde bir konser verildi. Bunu takiben Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, sanatkârları tebrik etti. ve halkevine mensup ressamların hazırladıkları resim sergisini açarken dedi ki:

"— Sayın Başvekil Doktor Refik Saydamın nutkunu ve halkevlerimizin çalışmalarını anlatan kıymetli ve güzel sözleri hep beraber dinledik. Genç Türk bestekârları nutkun akabinde bize kendi eserlerini dinleterek söylenmiş olan bu güzel ve sevinç verici sözlerin yine halkevinin sıcak havasında çalışmış ve yetişmiş arkadaşlar bu sefer sesle değil, renkle bize göstermiş bulunuyor. Sergi halkevinde çalışan 20 genç ressamın elile vücude gelmiştir. Eserleri bize onların ne kadar faydalı ve verimli çalıştıklarını fiilen anlatmış oluyor. Bu sergiyi iftiharla, takdirle ve iştirak etmiş olan sanatkârları tebrik ederek açıyorum.,,

Şehrimizdeki merasim

Dün şehrimizdeki bütün Halkevlerinde kutlama merasimi yapılmıştır. Evvelâ, Ankara Halkevinden naklen radyo ile İstiklâl marşı ve bunu müteakip de Başvekilin nutku dinlenmiştir.

Ondan sonra Halkevleri kendi hazırlardığı programı tatbika başlamıştır. Bu toplantılar münasebetiyle, evlerin bir yıllık faaliyeti izah edilmiş, Millî Şef İnönüne, Başvekile, Dahiliye Vekiline, Partiye saygı ve bağlılık telgrafları çekmiştir.

İspanya İşini Yatıştırma Teşebbüsleri

(Başı 1 incide)

6 — Korsikadaki İtalyanlara imtiyazlı bir vaziyet verilecektir.

Fakat Hitler bu teklifleri daha zi

Mussoliniyi tatmin etmiyeceğine emin olduğu için kabul etmemiştir.

Bunun üzerine Fransa ve İngiltere, bahri bir nümayiş mahiyetinde olmak üzere filolarını Akdenizde toplayarak manevra yaptırmağa karar vermişlerdir.

Fransa donanmasını şimdiden Akdenizde toplamıştır. İngiltere gerek Akdeniz, gerek Atlas okyanusu filolarını Akdenizde toplamağa başlamıştır. İngiltere donanması 3 martan 8 marta kadar Cebelüttarık önünde manevra yapacaktır. İngiliz donanmasına amiral Sir Dudley Pound baş kumandanlık edecektir.

İspanyada vaziyet

Londra, 19 (Hususi) — İspanyada vâziyet şu merkezdedir:

Madridte yerleşen cümhuriyet hükûmeti, Cümhurreisinin Madride avdeti üzerinde ısrar etmektedir. Devlet nazırı Giral bu maksatla ve Azanayı ikna etmek emeliyle Parise gitmiştir.

Diğer taraftan Fransız mümessili Berard, Frankistlerin hariciye nazırı Hordano ile ikinci defa görüştükten sonra Parise giderek temaslarının neticesini M. Bonnet'ye bildirecektir.

Londra gazetelerinden Sunday Times'e göre İngilterenin Frankoyu tanıması üzerine Lord Surinton sefir olarak gönderilecektir.

İngilterenin Roma sefiri ile Kont Cianonun, dünkü mülâkatı hakkında siyasî mahafiller söz söylemekten çekiniyorlar.

General Frankonun kardeşi olan ve Lizbon sefaretini idare eden Nikolas Franko matbuat ile neşrettiği tebliğde, Burgos hükûmetinin ancak kayıtsız ve şartsız teslimi şartı üzerinde ısrar ettiği için cümhuriyetçilerle hiç bir müzakerenin bahis mevzuu olmadığını bildiriyor.

Bir Talebe Arkadaşını Yaraladı

Bursa (TAN) — Ortamektep arkasındaki alanlıkta top oynıyan ortamektep talebelerinden Hüseyin Tez, Fethi, Ali Rıza, İsmet ve Kemal aralarında oyun yüzünden kavga çıkmış, Hüseyin Tez sustalı çakı ile Fethiyi yaralamıştır.

Vasıtasız Vergilerin Tevhidine Ait Listeler Katî Şeklini Aldı

(Başı 1 incide)

lar, çay satanlar, çiçek satanlar, şehir ve kasabalarda fabrika mahiyetinde olmayan değirmenler, hamam işletenler, kalaycılar, kasaplar, kuru yemişçiler, kundura boyacıları, meyveciler, müskirat bayileri, motör tamircileri, oteller ve pansiyonlar, piyongo bileti bayileri, sütçüler ve yoğurtçular, tavukçular, turşucular, zahire satanlar, yumurta satanlar, ziraat aletleri yapanlar ve satanlar.

Yüzde 36 nisbetinde vergiye tabi olanlar:

Aile mutfağı işletenler, araba yapan ve satanlar, ajor, pli ve akordiyon yapanlar, banyolar, çilingirler, çinkoğraflar, deniz hamamları, demirciler, demir tornacılar, elektrik tesisatı yapanlar, evlerinde terzilik yapanlar, matbaa sahibi olmayan gazete imtiyaz sahipleri, gömlek yapanlar, heykeltıraşlar, hizmetçi ve amele tedarik eden işevleri, helvacılar, ilâncılar, hazır eşya satanlar, içkili lokantalar ve pastahaneler, gazinolar, büfeler, bahçeler, kiremit yapanlar, kitapçılar, kitap naşirleri, kunduracılar, koltukçular, kahve değirmeni, kantar ve çemsalini yapanlar, kasket yapanlar, kayık yapanlar, kundura ve levazım satanlar, mühürcüler, muakkipler; makine modelcileri, marangozlar, mücellitler, mütercimler, plâj işletenler, ressamlar, saat tamircileri, saraçlar, sobacılar, şeker ve şekerleme yapıp satanlar, şemsiye satanlar, taşçılar, tuğla yapanlar, terziler, tatlıcılar, tahta tornacıları, tesviyeciler, yazma baskıcıları ve boyacılar.

Yüzde 42 nisbetinde vergiye tabi olanlar:

Berberler, bakır mamulâtı satanlar, bilârdo salonu işletenler, çalgılısız birahaneler, çayhaneler, delar, içkili lokanta, pastahane, gazino ve büfeler, gemi ankazı alıp satanlar, kartpostal satânlar, köseleciler, kahveciler ve kahvehaneler, el ve ayakla veyahut dört beygir ve daha aşağı kuvvette motörle işleyen matbaalar, çalgısız meyhaneler, tellâllar, simsarlar, pedikürcüler.

Yüzde 48 nisbetinde tâbi olanlar:

Av derisi işleyenler, ayna yapanlar, dokuma imalâthaneleri, barsak işleyenler, gazoz imalâthaneleri, halı imalâthaneleri, inşaat levazımı satanlar, kereste satanlar, kireç ocağı işletenler, mobilye imalâthaneleri, meşrubat ve mekûlât imalâthaneleri, sabun imalâthaneleri, tamirhaneler, tıbbî müstahzarat yapanlar, vapur kazanı tamircileri, yorgancılar, trikotajcılar.

Yüzde 54 nisbetinde vergiye tâbi olanlar:

Abajör satanlar, deniz ticareti levazımı satanlar, bisiklet satanlar, cerrah aletleri satanlar, umumiyetle kumaş satanlar çalgılı lokanta, pastahane ve büfelerle gazinolar, dans yerleri (içki dahil) hazır elbiseciler, elektrik âletleri ve levazımı satanlar, fotograf makinesi satanlar, gözlük, gramofon satanlar, halı satanlar, kabzımallar, kavaflar, kırtasiyeciler, kuyumcular, kürk satanlar kravat yapıp satanlar, nüfusu yirmi binden aşağı olan yerlerde komisyonculuk yapanlar, manifaturacılar, çalgılı meyhaneler, mobilye ve buna benzer her türlü eşya satanlar, oyuncak satanlar, otomobil ve bisiklet levazımı satanlar, porselen ve emaye satanlar, seyahat ve spor levazımı, silâh sinema makinesi satanlar, sinemacılar, şapka yapıp satanlar, radyo satanlar, toptancılar, tuhafiyeciler, tüccar terziler, tütün tacirleri ve imalâthaneleri, tiyatrolar, züccaciyeciler.

Yüzde 72 nisbetinde vergiye tabi olanlar:

Bu sınıfta yalnız eczahaneler vardır.

Altın ve kıymetli mücevherat satanlar, antikacılar, mağazadan mal mübayaasına tavassut eden ve bu malların bedellerinin ödenmesinde mali ajanlara kredi açanlar, sarraflar, işgal ettikleri mahallin gayrisafi iradının yüzde yüz yirmisini vereceklerdir.

İdarehane ve muayenehanesinde sanat ve mesleklerini yapan diş tabibleri, dişçiler, doktorlar, baytarlar, kimyagerler, ebeler, avukatlar, dava vekilleri, mimarlar, mühendisler, müşavirler ve mütehassıslar ve bu gibi ilmî ve mesleki ihtisasları ile kazanç temin eden diğer serbest meslek erbabı idarehane, yazıhane ve muayenehanelerin gayri safi iradının yüzde altmışını;

İkamet ettikleri ev veya apartımanlarının bir kısmını idarehane, ya- maksızın çalışanların ikametgâh ittihaz ettikleri ev veya apartıman dairesi gayri safi iradı tamamının yüzde otuzunu vergi olarak ödeyeceklerdir. Barlar ve umumhaneler yüzde 156 nisbetinde vergiye tabi olacaklardır.

"Anna Karenin,, Bu Gece Oynanmıya Başlıyor

Muharrir arkadaşımız Vâlâ Nurettin Vâ - Nû meşhur Rus edibi Lev Tolstoyun şâheseri olan romanından tiyatroya çevrilmiş Anna Karenin piyesini türkçeye tercüme etmiştir.

Rejisör Muhsin Ertuğrul tarafından sahneye konan bu şâheser bu geceden itibaren Tepebaşı tiyatrosunda oynanmağa başlıyacaktır.

KONSERVATUAR ORKESTRASI
Şef: Seyfettin Asal
Solist: Ferdi Von Statzer
21 Şubat Salı günü saat 21 de
FRANSIZ TİYATROSUNDA

MELEK
SİNEMASINDA
BÜYÜK VALS
Harikulâde bir muvaffakıyetle devam ediyor.

Bütün dünyada pek parlak muvaffakıyet kazanmış ve en Alamod havaları icat etmiş olan
RAY VENTURA ve arkadaşları CAZI
Bütün şehir Halkını Dans ettirecek
NEŞ'E YAĞMURU
Sürpriz ve yenilik Filminin yıldızlarıdır.
Bu Çarşamba Akşamı SÜMER Sinemasında

RADYO

ANKARA RADYOSU
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A P.	31.70 m	9456 Kcs.	20 Kw.

Pazartesi, 20. 2. 1939

12,30 Program, 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10. 14 Müzik Cazband Çigan) Lantoş orkestrası

18,30 Program, 18,35 Müzik Türk müzik birliği korosu), 19 Konuşma (Doktor saati) 19,15 Türk müziği Fasıl heyeti (Nihavenet Faslı), Tahsin Karakuş, Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler. 20 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat), 20,15 Türk müziği (Klâsik program) Calanlar: Vecihe, Reşat Erer, Fahire Fersan, Refik Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Basri Üfler. Okuyanlar: Ankara Radyosu küme okuyucuları (Koro) idare eden: Mesut Cemil, 1 — Kanuni Arif Bey Sultanı yegâh peşrevi, 2 — Hamami Zade İsmail Dede Sultani yegâh 1 inci beste, 3 — İkinci beşte, 4 — Hamami Zade İsmail Dede Sultani yegâh Ağır semai, 5— Reşat Erer Keman taksimi, 6 — Hamami Zade İsmail Dede Sultani yegâh Yürük semai, 7 — Kanuni Arif Bey Sultani yegâh Saz semaisi, 8 — Kemani Rıza Efendi şehnaz şarkı (Meramı andelip), 9 — Şemsettin Ziya Bey şehnaz şarkı, (Ey habı naza kanmıyan) 10 — III Selim Şehnaz şarkı (Bir nevcivana) 21 Memleket saat ayarı, 21 Konuşma, 21,15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 21,30 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Brahms — Macar dansı No 8, 2 — Mannfred (Karmensita) Serenad, 3 — Richartz (Küçük balet süiti), 4 — Moszkowski (İspanyol dansları), 5— Gretchaninow (Ninni), 6—Löhr (Büyük Vals), 7 — Walter (Serenad), 8 — Malvezzi (Endülüs çiçekleri) İspanyol dansı, 9 — Oscar Fetras (Rus müziğinden akisler), 22,30 Müzik (Kentet — Pl.), 23,05 Müzik (Cazband) 23,45 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

İskender Ardan Bir Konser Verdi

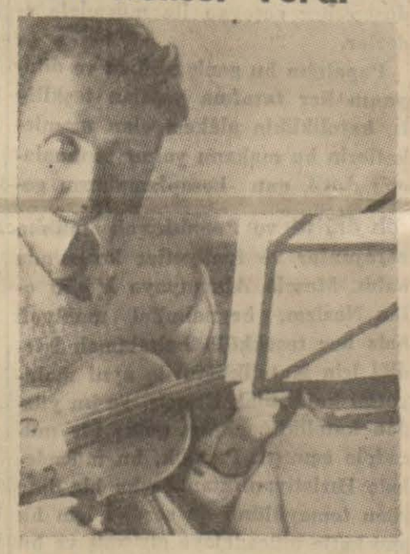

İskender Ardan

Evvelki gece Fransız tiyatrosunda İstanbul konservatuvarı muallimlerinden İskender Ardan bir konser vermiştir. Konser programına dahil parçalardan en mühimmini kemanın bütün incelik ve güçlükleini bir araya toplıyan Paganini konsertosu teşkil ediyordu. Bunu Suaret'in kadansiyle bir sahnede çalmak ancak büyük artistlerin işidir.

Çünkü Paganinide öyle girift pasajlar vardır ki Paganini devrinde bile ancak bu eseri kendisi çalabiliyordu.

İskender Ardan son konserinde bu eseri intihap etmek ve muvaffakıyetle çalmak sanat kudretini isbat etmiş oldu.

SAKARYA SİNEMASI
2 Büyük Film...
YARALI KARTAL
Klark Gable — Myrna Loy
AŞK ARASINDA
Franchot Tone ve Virginia Bruce

LÂLE
İSTANBUL'un EN BÜYÜK EN MODERN EN LÜKS SİNEMASI

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplar 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Cümhurreisimizin Amerikalılara Mesajı

Amerika, dünya siyaseti üzerinde en mühim rolü oynayan demokrat devletlerden biridir. Roozeveltin son kararile Amerikanın şimdiden sonra Avrupa işlerine müdahale etmekten de çekinmiyeceği anlaşılmaktadır.

Türkiyeyi Amerikaya tanıtmak ve sevdirmek için bir çok kuvvetli sebebler vardır. Bir defa Türkiye on beş senedenberi içte ve dışta sulh siyaseti takip etmiş ve Balkanlarda bir sulh unsuru olmak üzere Balkan birliğinin kurulmasında âmil olmuştur. Bugün dünyanın samimî olarak sulhçu olan iki milleti gösterilebilir. Türkiye ve Amerika.

Amerikalılara Türkiyenin bu sulhcu siyasetini anlatmak, Amerikan efkârı umumiyesinin teveccühünü kazanmak için kâfidir.

Sonra Türkiye on beş seneden beri bir kaç asırlık inkılâp yapmış, fakat bu inkılâpları yaparken daima demokrasiye sadık kalmış, hiç bir zaman diktatörlük tesisine lüzum görmemiştir. Atatürk her zaman çalışmış, ve ner yaptığını meclisin reyini alarak ve millete mal ederek yapmıştır.

Amerikalılara Türk demokrasisini anlatmak, onlara Türkiyeyi sevdirmek için ikinci bir âmildir.

★

Nevyork sergisine iştirakimiz Türkiyeyi Amerikan halkına tanıtmak için bir vasıta olacaktır. Sergi için yapılan hazırlıklar bu hususdaki ümitlerimizi arttırmıştır.

Fakat bir de Cümhurreisimizin Amerikan halkına hitabı Amerikan efkârı umumiyesini kazanmak hususunda en büyük âmil olacaktır.

Amerika milletine Türk cümhurreisinin hitabı tarihin kaydettiği ilk büyük hâdisedir. Bu hâdisenin Amerikalılar üzerinde yapacağı büyük tesiri tahmin güç değildir.

★

İngilterenin Silâhlanma Masrafı

İngiltere hükûmeti silâhlanma masrafını 550 milyon İngilize çıkarmıştır. Bu yekûn, 1937 yılında silâhlanmak için sarfedilen paranın iki mislidir. Senede 550 milyon İngiliz, günde bir buçuk milyon İngiliz, yani 10 milyon lira demektir. İngilterenin yalnız müdafaa vasıtalarına sarfetmeğe karar verdiği para aşağı yukarı bizim bütçemizin iki mislidir.

Bu dev rakamlar bizim ölçümüze uymuyor. Haftada bir harp gemisi, ayda 600 tayyare inşa etmek ancak devlerin yapabileceği bir iştir. Her istediklerini silâh kuvvetile alabileceklerine kani bulunan totaliter devletleri düşündürecek olan kuvvet, yalnız bu dev rakamlardır.

İngilterenin bugüne kadar alt perdeden gitmesi silâhlarının azlığındandır. Cebelüttarık kumandanı son günlerde, Akdenizdeki bu İngiliz üssünün son zamanlara kadar fevkalâde zayıf olduğunu ifşa ederek İngiliz efkârı umumiyesini hayrete düşürmüştür.

Dün İngiltereyi yavaş sesle konuşmağa mecbur eden bu zaaf, bugün bu aksülâmeli tevlit etmiştir. Ve İngiltere ilân ettiği programını tahakkuk ettirdiği gün dünya siyaseti derhal şeklini değiştirecektir.

TARİHTEN SAYFALAR

SEKSEN KADI KURTARAN MASKARA

Yazan:

M. Turhan Tan

Osman Oğullarından Yıldırım Beyazıt hiç şüphe yok ki seçkin bir şahsiyetti. Ahmet Mithatın "Mufassal,, adlı tarihinde onun çok cesur bir hamlesi şu şekilde anlatılıyor: "Haçlı ordusu Niğboluyu muhasara ederken Sultan Beyazıt yıldırım hızı ile oraya yetişti, düşmandan altı saat kadar uzakta durarak Evrenos beyi keşfe gönderdi. Bey, kalenin etrafında coşkun denizleri andıran bir hareket görünce, kendi varlığını düşmana sezdirmeden, geri döndü ve keyfiyeti padişaha bildirdi.

"Hünkâr, Niğboluda kapalı kalan Doğan beyin nasıl bir durumda bulunduğunu merak ediyordu. Öyle rakama sığmaz bir düşman içinden geçip kaleye yaklaşmayı ve doğru bir haber alıp getirmeyi kimsenin kolay kolay göze alamıyacağını anladığından bu tehlikeli işi bizzat başarmağa karar verdi, karanlık bir gecede kendisi gibi yıldırım adı taşımıya lâyık olan bir ata bindi, Niğboluya doğru süzülüp gitti kimseye görünmeden kale karşısına kadar vardı, gök gürlemesini andıran bir sesle haykırdı:

— Bre Doğan, Doğan!

Kale kumandanı kalp bakımından da, kalıp bakımından da uyanıktı, kulağına çarpan heybetli sesin hangi ağızdan çıktığını anladı, hemen duvar üzerine seyirtti, "Buradayım sultanım, buradayım,, diye seslendi ve hünkârla konuşmağa başladı. Yıldırım, öğreneceğini öğrendikten sonra atının başını geri çevirdi, düşman çadırları arasından süzülüp geçti, kendi ordugâhına geldi!„

Yıldırım Beyazıt ertesi gün haçlı ordusuna çullanmış ve bu orduyu tarumar ederek başta kont Dönever ve mareşal Boucicault olmak üzere bir çok prensleri, kontları, baronları, markileri tutsak sürüsü halinde yakalamıştı. Kont Dönever, bütün Avrupada Korkusuz Jan (Jean Sans Peur) adı ile şöhret almış bir cengâverdi ve onun esir düşmesi yine bütün Avrupayı heyecana düşürmüştü. Nihayet, Niğbolu önünde Türk kılıcından kellesini güçlükle kurtarmış olan Macar kralı Sikismond ile Fransa ve Kıbrıs kralları birleştiler, Yıldırım Beyazıda - haşmetlû esirlerin serbest bırakılması için - yalvarmağa koyuldular. Bunlar - müzakereye yol açabilmek maksadiyle - İlk ağızda bir altın meyve tabağı, bir doğanlık, üç hayvan yükü erguvan renkli kumaş, ince Reymis bezleri, Arras' halıları sunmuşlardı. Müzakere sonunda iki yüz bin düka altını takdimine rıza gösterdiklerinden Beyazıt da esirlerin bırakılmasına emir verdi.

En şöhretli ve kıymetli Fransa tarihçilerinden Erneste Lavisse bu esirlerin Bursadan ayrılmadan önce Yıldırım Beyazıt tarafından bir av eğlencesine davet olunduğunu hikâye ederek şöyle diyor: "Hünkâr Fransalı esirlerden kurtuluş vergisi olarak iki yüz bin altın aldı, onlara bir şahin ve pars avı göstermek arzusunda bulundu. Bu köpek vardı. Köpeklerin çulları canfesten, tasmaları elmaslı altındandı. Av bitince padişah, Korkusuz Janı yanına çağırdı:

— Aleyhime bir daha silâh çekmemek için vezirimin önünde yemin etmişsin. Bu yemini sana ve arkadaşlarına iade ediyorum. Her zaman üzerime gelmekte ve benimle harbetmekte serbestsiniz. Çünkü böyle davranmakla bana yeni yeni zaferler kazandırmış olacaksınız. Ben harp için, ülkeler zaptetmek için doğmuş bir adamım.

İşte bu âyarda bir hükümdar olan Beyazıt bir zamanlar belki şan ve şöhret serhoşu olarak vazifelerini ihmale başlamıştı. Gece ve gündüz sarhoştu, genç hizmetçiler arasında iğrenç bir ömür geçiriyordu. Tarihçi Arapşahın rivayetine göre bu sarhoşluklar sırasında ihtiyar bir kadın ona arzuhal sundu, saray uşaklarından birinin kendi sütünü zorla içtiğini iddia ederek adalet talep etti. Kadın, bu zulmün pek kaz zaman önce yapıldığını ve sütün akmış olduğu midede henüz taze taze durduğunu da söylediğinden Beyazıt uşağı getirtti, karnını yardırmak suretile iddia olunan suçun vesikasını onun midesinde aradı!

Arabşahın ileri sürdüğü bu rivayet doğru olmasa bile Yıldırım Beyazıdın sarhoşlukla bir çok kötü işler yaptığına şüphe yoktur. Bir çok tarihlerde mukayyet olan ve Evliya Çelebi tarafndan ise daha eğlenceli şekilde nakledilmiş bulunan bir vâkıa da o hakikati kuvvetle teyit etmektedir. Vâkıa, Evliya Çelebi seyahatnamesinde şu şekilde yazılıdır:

"Yıldırım han bir gün "ulemaya,, - şeriate muhalif harekete cüretlerinden dolayı - gazap edip cümlesini bir dama doldurur, müüç gün üç gece rica ederlerse de kulak asmaz. Damın önünde demahpus ulemanın yakılması için - dağlar gibi odun yığılmağa başlar. İşte bu sırada padişahın maskaralarından meşhur mukallit ve karagözcü Kör Hasan, kılığını değiştirir, metrepolit kıyafetine girer, Yıldırımın huzuruna çıkar. Padişah, gülmeden katılır. "Bre kâfir, bu kıyefet nedir,, der. Kör Hasan da:

"Padişahım kâfiristana gitsem gerek. Bu kıyafetle gitmeyi makul gördüm, kılığımı değiştirdim,, cevabını verir ve bunun üzerine hünkârla aralarında şöyle bir muhavere geçer:

Hünkâr — Yolculuk yakında mı?.. Nereye, ne tarafa gidecek - sin?ı

Kör Hasan — Hemen şimdi yola çıkacağım, İstanbul Tekfuruna gideceğim.

Hünkâr — Orada ne yapacaksın, mel'un?

Kör Hasan — Işittim ki müellif, musannif ve kadı takımından sekiz yüz kadar ulemayı, Bursa Mollasını, Şeyhulislâmı, fetvaya kadir fakihleri ateşe attırıp yakacakmışsınız. Bu iş olunca memlekette âlim kalmayacak, hacet vukuunda papaslara baş vurmamız lâzım gelecek. Bari şimdiden kulunuz gideyim de kırk elli papas getireyim. Keşişdağı sayenizde eskisi gibi kararsın!

Evliya Çelebinin hikâyesi uydurma değildir. Beyazıt, gerçekten seksen kadar kadıyı Bey şehrinde bir eve doldurtmuştu, diri diri yakılmalarına emir vermişti. Sebep te onların açıkça rüşvet almağa başlamaları ve halkın vezire yaptıkları şikâyetten bir neti ce çıkmamasıydı. Bir mukallit, bir maskara, devlet ricalinden daha cesur çıkarak kadıların yakılmasına mani olmus ve mahkemelerde alınacak harçlar o günden sonra nizama bağlanmıştır.

Mukallit Kör Hasanın yaptığı rol, bütün tarihlerde takdir hissettiren bir ifade ile hikâye olunmaktadır. Fakat biz, hak ve adalet talebiyle mahkemelere baş vuran halktan rüşvet almış, haklıyı hak sız ve haksızı haklı çıkarmış olan kadıların toptan yakılması tasavvurunu alkışlamakta tereddüt etmiyoruz. Ne yazık ki tarih, Sultan Beyazıt hesabına öyle hayırlı bir işi kaydetmek zevkinden bir maskaranın müdahalesiyle mahrum kalmıştır!.

Her Memur Böyle Olaydı?

(Başı 2 incide)

yazdığı cevapta "Fuat efendiye verilen parayı çok görmemeniz, miktarını bilmemenizdendir,, dedikten sonra gözünü yumup ağzını açıyor ve "muvazeneyi bozmıya âlet olamıyacağını, aylığı ile harcirahından başka on dört yük kuruş da "gizli tahsisat,, almış olan Fuat efendiye on para veremiyeceğini söylüyor.

Reşit paşa bu tezkereyi karşılıksız bırakmıyor, Fuat efendinin pek mühim ve siyasî işler başardığını kapalıca anlatarak on dört yük akçe masrafın o işlere göre azınsanması lâzım geleceğini ve ona hiç olmazsa beş yüz kese akçe yollanmasını bildiriyor. Fakat ne olur, ne olmaz mülâhazasiyle olacak ki "Hariciye nazırı da bu paranın gönderilmesini istiyor,, gibi bir kaydı da tezkeresine sokuşturuyor.

Nafiz paşanın cevabı yine zehir. Hele hariciye nazırını tezyif etmesi âdeta şiir. Onun için: "Böyle yolsuz israf yolunda maliyeden para verdirmeyi teklif etmektense Fuat efendiye hazinenin vaziyetini öğretse daha iyi etmez mi,, dediği gibi Reşit paşaya da "beş yüz kese değil beş kese akçenin dahi karşılıksız verilmesine razı olamıyacağını,, bildiriyor.

Yer yüzünde her memur böyle olaydı israfın, haksızlığın, suiistimalin ve bütün kötü işlerin adı ortadan kalkmaz mıydı?.

TRAMVAY ŞİRKETİ TARİHE KARIŞIRKEN :

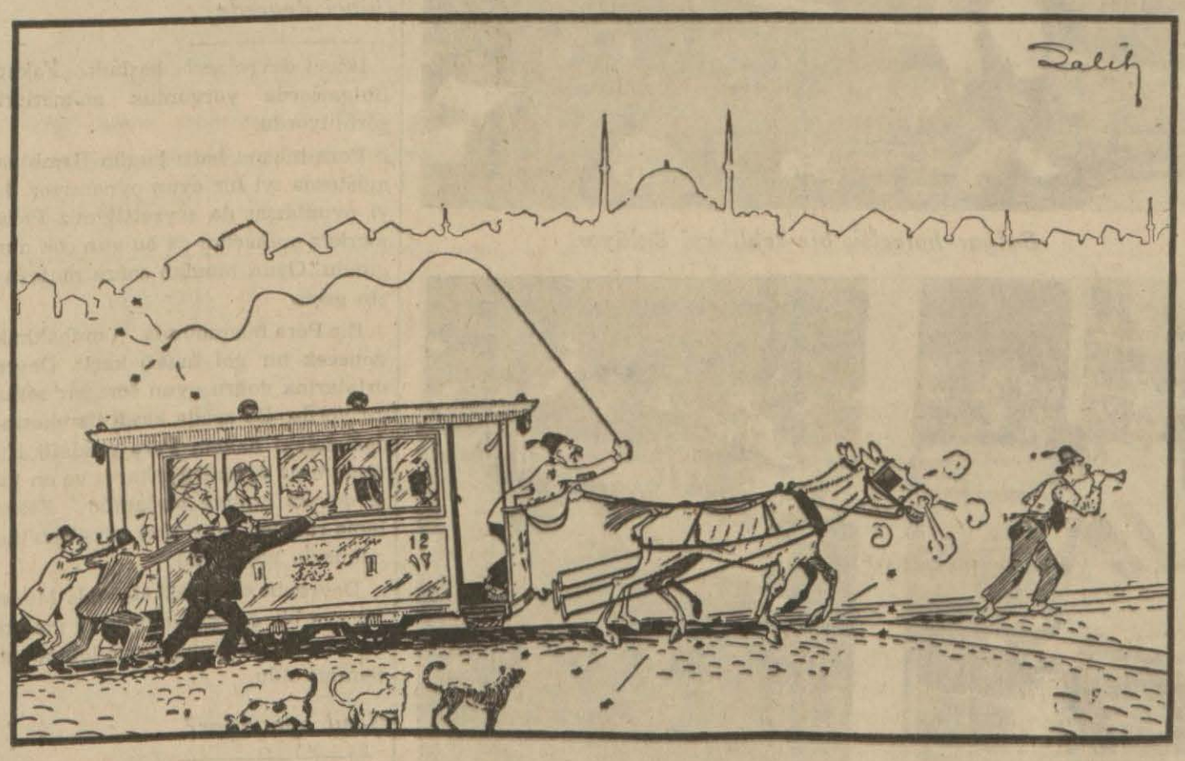

Gözümüz önüne gelenler

GÖRÜŞLER

367 Halkevi

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Yeni açılan Halkevlerile memleketimizdeki Halkevlerinin sayısı 367 yi buluyor. 367 Halkevi, ayni miktarda halk kültür merkezi, ve yardım ocağı demektir.

Halkevleri bugüne kadar, muhitlerinde büyük randıman vermişlerdir. Bundan sonra Halkevlerinin yapacağı iş daha mühimdir. Her inkılâp yapıldığı andan kökleştiği devre kadar bir istihale ve yerleşme devresi geçirir. Bu ilk devirler gençlere ve halka inkılâbı duyurmak, anlatmak, inkılâbın şuurunu verme devridir. Yeni rejimin tasfiye ettiği eski rejimin artıkları, zahirde inkılâbı benimser görünürlerse de eskiden alınmış itiyat insiyak ve terbiyenin tesirleri altındadırlar. Eğer bunlar, mev'ut ömürlerini bitirmekle, eskinin tükeneceği muhakkak olsa, varsın içlerindeki duygu, kafalarındaki eski akidelerle yaşasınlar. Fakat fikri atavizm, ev ve muhit terbiyesi, gençlere de bu itiyat ve insiyakları az dahi olsa aşılamaktan geri kalmaz. İnkılâbı sağlam temellere oturtmak için, geri fikirlere bağlı eski neslin şuur ve akidelerini tamamile tasfiye etmek, bugün onların elinde büyüyen yeni nesli onların tesirinden kurtarmak lâzımdır.

Halkevleri, Halk Fırkasının umdelerini gençlere ve halka şuurla duyurmak, anlatmak için en kuvvetli kültür merkezidirler.

Halkevi çocuğu ve babasını ayni tavanın altında toplıyabilir, suallere doğrudan doğruya cevap verebilir, her muhitin günlük meselelerini, irtica hareketlerini halkla doğrudan doğruya münakaşa edebilir... Halkın ve gençliğin kendine gelmesini beklemez, o gencin ve halkın arkasından koşar, çünkü, inkılâbı doğma, düstur gibi ezberliyen nesil ve halk, inkılâbı benimsemiş değildir. Bu itibarladır ki Halkevlerinin bugünkü vazifesi her zamandan daha mühimdir. İnkılâp istihale devrini bitirmiş, şimdi yerleşme devrindedir. Eski rejime bağlı nesil henüz daha tamamile tasfiye edilmiş değildir.

★

Halkevleri yardım ocağıdır. Muhitindeki gencin, işçi, köylü, esnaf, her sınıf halkın dertlerini dökmek, çare aramak için başvuracağı en candan yardımcı Halkevidir. Halkevinin içtimaî yardım faaliyeti yalnız fukaraya verebileceği nakdî yardım, veya hastasına doktor ve ilâç vermekten ibaret değildir. Bu yardım şüphesiz Halkevini Halka sevdirecek âmillerden biri ve belki de en büyüğüdür. Fakat iş hayatında, köyde, şehirde yaşıyan, insanın hergünkü hayatta rastladığı çeşit çeşit müşkülleri vardır ki, Halkevi bu dertlere cevap veren, derman arıyan istişare ocağıdır. Halka bu iki cepheden giren Halkevi, halkı kendine çektiği gibi, inkılâbı da halka verir ve yerleştirir. Halkevi yalnız Fırkanın değil, devletin küçük bir mümessilidir, halkın başvuracağı devlet kapısı, yardım kapısıdır. Bu büyük vasıfları taşıyan Halkevlerinin bugün 367 ye çıkması, yurtta 367 kültür ve yardım merkezinin açıldığını ifade eder. Daha doğrusu inkılâbı halka daha ziyade sevdirmek için 367 inkılâp merkezinin kurulduğunu gösterir.

Araba ve Otomobil Kazaları

Şoför Enverin idaresindeki 2663 numaralı otomobil Davutpaşa caddesinden geçerken o civarda oturan 35 yaşında Ayşeye çarparak başından yaralamıştır. Yaralı Haseki hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

● Tozkoparanda Dilber apartmanında oturan Hanus Fritman ayni caddeden geçerken sürücü Hüseyinin idaresindeki 1758 numaralı yük arabasının sadmesine maruz kalmış, başından yaralanmıştır.

● Sürücü Ahmedin idaresindeki yük arabası Aksaray pazar yerinden geçerken 53 yaşında Esmaya çarparak başından yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Atletizm ve Futbol

Beşiktaş Şampiyon

Haftanın Haberleri

Dünkü Galatasaray - Fener maçından iki görünüş

Taksim Stadında

G. Saray - Fener Maçı Beraberlikle Neticelendi: 1 - 1

Yazan: EŞREF ŞEFİK

Dün Galatasarayla Fenerbahçe 1-1 berabere kaldılar. Taksim maçı devam ederken Beşiktaş da kendi sahasında Beykozu yenerek şampiyon oluyordu.

Stadyoma toplanmış binlerce kişiden acaba kaç tanesi Beşiktaşın şampiyonluğuna üzülmüştür?

Hattâ acaba kaç insan iki takımın iki devrelik oyununu bitaraf bir gözle seyrettikten sonra dünkü Galatasarayla Fenerbahçenin İstanbul şampiyonluğuna namzet takımlar olabileceğine hükmetmiştirler?

Bir oyunun derecesi suni olunca, maçın adetle ifadesi garip olur ama, dünkü koşuşmanın iki tesadüfünde iki taraf da toparlak meşin topa birer kere kaleleri buldurmıya nail oldukları için sıfırdan ibaret olan maçın neticesini birer sayı ile bildirmek mecburiyeti hasıl oldu.

Fener - Galatasaray oyunu her cihetten talisizdi. Bir gün evvel ve dün sabah Bulgar takımını seyretmiştik. Düzgün, âdeta Avrupa oyunlarına yakın bir futbol oynıyan komşularımızdan sonra, İstanbulun en baş takımları diye sarı kırmızılılarla, sarı lâcivertlileri görmiye gitmiştik.

Muhtelif safhaları gözlerimiz önünden henüz silinmemiş olan Bulgar futbolünün peşinden bizim oyun bütün bozukluğu, acemiliği ve şuursuzluğu ile meydana serildi.

Her halde dün Taksimdeki futbol maçlarını pek basit ve pek iptidaî bir taraftarlık görüşü ile seyredenler dahi memnun olamamışlardır.

Mübalâğasız muhakeme ettiğimize emin olarak diyebiliriz ki, dünkü Galatasaray - Fenerbahçe koşuşması ondan evvel oynanan Anadoluhisarı-Beylerbeyi oyunundan da düşüktü.

İki taraftan hangi oyuncuların vazifelerini yapabildiklerini hatırlamak çok müşküldür.

Hangisi aldığı topu arkadaşına verebildi ki.. Hangisi ne yaptığını bir an için düşünerek yaptı!

Top hiç bir maksat tahtında olmıyarak havalandırıldığı vakit iki taraf oyuncuları hep birden topa uyarak sıçradılar. Yerde süründüğü zamanlar da hep birden yere yapıştılar.

Top sıçradıkça sıçrıyarak ve top, yattıkça yatarak didiştiler, durdular

Neticede de birinci devrede yaptıkları birer golle berabere kalarak sahadan çıktılar.

Doğrusu İstanbul şampiyonluğuna esaslı namzet olanlardan ikisinin dünkü maçını gördükten sonra Beşiktaşın şampiyonluğu kazanmasına hak vermemek kabil değildir. Bir zamanlar ihtiyarlamıya başladıklarından hayli ağırlaştıklarından bahsettiğimiz Beşiktaşlılar en fena günlerinde dahi ayaklarına geçirdikleri topların yüzde seksenini rakibe buyurun! etmezlerdi.

Oyunun safhaları

Anadoluhisarı - Beylerbeyi maçından sonra evvelâ Fenerliler, onların peşinden Galatasaraylılar sahaya çıktılar.

Hakem Bay Tarıktı.

Fenerbahçede Fikret yoktu. İzmirden gelen Basriyi sol içe, Naciyi sol açığa almışlardı.

İlk akında Fenerbahçe soldan uzun bir pasla Galatasaray kalesinin önlerini buldu. Yakından çektikleri şüt girmedi.

Bu ilk akın başlamayı müteakip, yapıldığından oyuncular henüz yerlerini kaybetmemişlerdi. Bu yüzden paslar ezberleme atıldığı halde yerlerini buluyor. Fenerbahçelileri ümide düşürecek bir iki kombinezon görülüyordu.

Fenerbahçenin golü

İkinci dakikada Galatasaray nısıf sahasında Fener lehine bir frikik verildi. Sol iç yerinden kaleye doğrutulan top direğe vurarak geri döndü. Fenerliler bir daha vurdular. Kaleci ile Galatasaray müdafileri topu kale ağzından uzaklaştıramadılar. kafa vuruşile müdahale etmek isterlerken Fenerbahçeli Ali Rıza yetişti, bir kafa vuruşile golü yaptı.

Bu golden cesaretlenen Fenerliler şuursuzca hızlandılar. Fakat Galatasaraylılar epeyce telâşlandıkları için bu şuursuz gayretler dahi müessir olmıya başladı.

O esnada Galatasaray müdafaasının kifayetsizliği Fenerbahçelilere iki gol fırsatı daha verdi. Tabiatile yapamadan geri döndüler. Sekizinci

(Devamı 8 ncide)

Beykozlular Dün Beşiktaş Takımına 4 - 2 Yenildiler

Beşiktaş - Beykoz maçı dün Şeref stadında yapıldı. Taksim stadındaki Fener - Galatasaray maçına rağmen Şeref stadında oldukça mühim bir kalabalık vardı.

Takımlar sahada şu şekillerle karşı karşıya yer aldılar.

Beşiktaş: M. Ali - Hüsnü, Taci - Hüseyin, Bedii, Feyzi - Hayati, Rıdvan, Suldur, Şeref, Eşref

Beykoz: Safa - Halit, Bürhan - Mustafa, Mehmet, Galip - Turhan, Sait, Şahap, Bahadır, İsmail.

Hakem: İzzet Muhittin.

Oyuna Beşiktaş başladı. Daha ilk dakikadan Beykoz nısıf sahasına yerleşen Beşiktaşlılar üstüste hücum yapmağa başladılar.

Ancak onuncu dakikadan sonra Beykozlular hücuma geçebildiler. Beşiktaş kalesine birkaç iniş yaptılar.

25 inci dakikaya kadar oyun golsüz olarak devam etti. 29 uncu dakikada âni bir Beşiktaş hücumunda Feyziden top Rıdvana geçti, Rıdvan da bir plâse şütle ilk gölü yaptı.

Beşiktaş bundan sonra tazyikını daha ziyade arttırdı ve Hayati bu arada ikinci golü de yaptı.

Son dakikalarda Beykoz birkaç hücum yaptı ise de netice vermedi ve devre 2-0 Beşiktaş lehine bitti.

İkinci devrede

seri oldu. Altıncı dakikada Beykozlular Bahadırın ayağile ilk gollerini kazandılar. Vaziyet 2-1 olduktan sonra Beşiktaş kalesi bir kaç tehlike atlattı.

Devre ortalarına doğru Beşiktaş tekrar oyuna hâkim oldu ve 30 uncu dakikada Rıdvanın bir kafa vuruşile üçüncü golü de kaydettiler. Buna Beykozlular Şahabın şahsî bir hücumile yaptığı golle mukabelede bulundular ve vaziyet 3 - 2 oldu.

40 mcı dakikada Hayatinin kafasile dördüncü golü de yapan Beşiktaşlılar maçı 4 - 2 kazanarak İstanbul şampiyonluğunu da almış oldular.

Vefa - Süleymaniye

Dün Şeref stadında birinci kümenin ilk maçını Vefa - Süleymaniye takımları yaptılar. Hakem Şazi Tezcanın idaresinde her iki takım karşı karşıya şu şekillerle sahada yer aldılar.

Vefa: Zühtü - Saim, Vahit - Sefer, Lûtfi, Süleyman - İhsan, Abdüş, Şükrü, Mehmet, Karabet.

Süleymaniye: Süreyya - Daniş, Ruhi - İbrahim, İbrahim, Orhan - Naim, Halit, Nedret, Muzaffer, Süleyman.

Oyun başlar başlamaz Vefalılar Süleymaniye nısıf sahasına yerleştiler ve oyuna hâkim oldular.

Süleymaniye müdafaası çok çalışarak on beş dakika kadar gol kaydına mâni olabildiler.

On yedinci dakikada Abdüş ilk Vefa golünü yaptı. Vefa hâkimiyeti devam ediyordu. 30 uncu dakikada Mehmet ikinci ve birkaç dakika sonra da yine Mehmet üçüncü golü yaptı. Ve devre 3-0 Vefa lehine neticelendi.

İkinci devrede Süleymaniye daha canlı idi. Fakat hücum hattının beceriksiz oyunundan gol kaydedemediler.

25 inci dakikada Şükrü dördüncü golü de yaptı ve maç ta 4-0 Vefa lehine kapandı.

Takım	Oyun	Galip	Beraber	Mağlûp	Attığı	Yediği	Puvan
Beşiktaş	18	15	3	—	69	15	51
Fener	18	14	3	1	81	13	49
Galatasaray	18	11	5	2	52	20	45
Vefa	18	10	3	5	39	24	41
Beykoz	18	7	4	7	48	35	36
Süleymaniye	18	5	3	10	21	45	31
Hilâl	18	5	2	11	27	61	30
Topkapı	18	5	—	13	20	72	28
İstanbulspor	18	3	2	13	19	54	20
Güneş	18	3	1	14	8	45	11

Bulgar kalecisi, bir tehlikeyi önlüyor

Galatasaray - Fener maçından diğer bir görünüş

Pera - Bulgar maçından iki muhtelif enstantane

Taksim Stadında

Dünkü Maçta Pera Takımı Bulgarlara Mağlûp Oldu: 2 - 1

Bulgarlar ikinci karşılaşmalarında Peraya karşı yaptılar. Sahada iki, üç bin kişi kadar vardı.

Hakem: Adnan Akın.

Oyunun ilk dakikaları mütevazin geçiyordu. Bulgarlar iki açıkları vasıtasile bir kaç tehlikeli hücum yaptılar. Fakat netice vermedi. Pera muavin hattı iyi bir oyun oynıyamıyor. Dakikalar ilerledikçe oyun Bulgarların hâkimiyeti altına girmiye başladı. Merkez muhacimleri yakaladığı bir fırsatı da bu arada kaçırdı. Pera hücum hattında merkez muhacim ve Bambina çok çalışıyordu. 6 ıncı dakikada Bulgarlar yaptıkları bir hücumda ilk gollerini kazandılar. Bu gol Perayı bir parça bozar gibi oldu. Fakat çok geçmeden kendilerini topladılar.

25 inci dakikada soldan bir hücumda top ortaya geldi ve Bulgarlar güzel bir kafa vuruşile ikinci gollerini de yaptılar.

Bundan sonra oyun karşılıklı hücumlarla geçmiye başladı ve devre de 2-0 Bulgarların lehine neticelendi.

İkinci devrede

İkinci devre seri başladı. Fakat Bulgarlarda yorgunluk alâmetleri görülüyordu.

Pera hücum hattı bugün Bambina müstesna iyi bir oyun oynamıyor. İyi oyunlarını da seyrettiğimiz Pera merkez muhacimi de bu gün çok dur gundu. Oyun bundan sonra mütevazin geçti.

Bir Pera hücumunda ··ı muhakkak denecek bir gol fırsatı kaçtı. Devre ortalarına doğru oyun sert bir şekle giriyordu. Bu arada kasdi hareketinden dolayı hakem Pera müdafii Hıristoyu da oyundan çıkardı ve on kişi devam etmiye başladılar. Fakat buna rağmen oyun yine karşılıklı hücumlarla geçiyordu.

Devrenin son dakikalarında Murat Peraya bir gol kazandırdı ve maç ta bu suretle 2-1 Bulgarların lehine kapanmış oldu.

Nasıl oynadılar?

Bulgarlarda merkez muhacim daima göze çarpıyordu. Seri bir oyun oynuyorlardı. Bilhassa hücum hatlarında en iyi Bambino ve ikinci derecede Murattı. Müdafaada Hıristo favullu bir oyun oynadı. Kaleci vazifesini yaptı.

Gelen fırsatlardan istifade etmesini bilen bir takım..

Pera: Pera muavin hattı bilhassa, merkez muavinleri iyi oynamadı. Merkez muavin bir parça iyi oynasa idi netice başka olurdu. Hücum hattında en iyi Bambino ve ikinci derecede Murattı. Müdafaada Hıristo favullu bir oyun oynadı. Kaleci vazifesini yaptı.

İkinci küme maçları

Dün Taksim ve Şeref stadlarında ikinci küme maçları da yapıldı.

Taksim stadında büyük maçtan evvel Anadoluhisar - Beylerbeyi karşılaştılar, Hisarlılar güzel bir oyundan sonra 4-1 galip geldiler.

Şeref stadında da Galatagençler ile Boğaziçi maçını 2-1 Galatagençler kazandı. Karagümrük ile Davutpaşa maçında da 4-0 Karagümrük galip geldi. Anadoluhisar dünkü galibiyetle kendi grupunun birincisi oldu.

Heybelide Dünkü Atletizm Müsabakası

Senenin en büyük krosu dün Heybeliadada beş yüz metre üzerinden yapıldı. Ankarada yapılacak olan Türkiye kros birinciliğine hazırlanan Rıza Maksut geçen senenin rekorunu kırarak birinci oldu.

Beyoğlu Halkevinin tertip ettiği bu koşuya 60 tan fazla atlet iştirak etti. Teknik neticeler şöyledir:

Birinci Rıza Maksut (Beyoğlu Halkevi)ı ikinci İbrahim (G. S.), üçüncü Abdullah (H. P.), dördüncü Necmi (D. L.), beşinci Hüseyin (B. H.), altıncı Kâzım (K. P.), yedinci Todori (B. J. K.), sekizinci Nuri (K. P.), dokuzuncu Recep (B. H.), onuncu Zarif (D. L.), on birinci Zarif (D. L.), on ikinci Gazi (H. P.).

Takım itibarile: Birinci (Beyoğlu Halkevi), ikinci (Haydarpaşa lisesi), üçüncü (Deniz lisesi), dördüncü (Kasımpaşa), beşinci (Beşiktaş), altıncı (Robert Kollej).

İnönünün Kabul Resminde

Cümhurreisimiz İsmet İnönü, evvelki gün, üçüncü ve dördüncü derecedeki Vekâletler memurları şerefine bir ziyafet verdiler.

İsmet İnönü, kabul resminde salona gelirken

Evvelki geceki resmikabulden diğer bir görünüş

İsmet İnönünün köşkünde Vekiller ve Meclis Reisi

İsmet İnönünün refikaları, misafirlere ikram ederlerken

Riyaseti Cümhur köşkündeki kabul resminde bu haftaki misafirler

İnönünün refikaları, misafirlerle görüşüyorlar

Nasrettin Hocaya Sorarsanız:

(İktibas Hakkı Mahfuzdur)
Yapan: SALİH

— Bay Hoca bu akşam balomuzda bir kıymet müsabakası yapılsa, sen bana ne kıymet biçersin bakayım?

Hoca — Yüz yirmi lira...

— A... A... Sen şaşırdın mı ayol, yüz yirmi lira yalnız benim tuvaletim eder...

Hoca — Ben de zaten ona kıymet biçtim Bayan!

... yoksa, darılma ama, sen bu aralık metelik bile etmezsin!..

Taksim Stadında

(Başı 6 ıncıda)

dakikadan itibaren oyun karıştıkça karıştı. Fenerliler aldıkları topların yüzde seksenini rakiplerine hediye ediyorlar, Galatasaraylılar da gelişi güzel bir çalışma ile bunlardan hakkile istifade edemiyorlardı.

On beşinci dakikada, Fener sol açığının kale ağzına şandellediği top, Galatasaray kalesi önlerinde bir hayli zikzak yaptı. Bir türlü içeri doğrultulamıyan topu nihayet Fener sol açığı dışarı çekti. On yedinci dakikalarda Galatasaraylıların rakiplerinden daha canlı koşuşan muhacimleri topu Fener nısıf sahasına geçirdiler. Sağ açıkları topu epiy sürdükten sonra kapalı zaviyeden sıkı bir şüt çekti. Hüsamettin elinden kaçırdı. Fakat vaktinde ikinci bir hamle ile yakaladı.

Yirminci dakikada soldan kazandığı korneri iyi ortaladı ama, ortada neticelendiremediler. Yirmi beşinci dakikada Fener sağdan bir korner kazandı. Onlar da bir şey yapamadan geri döndüler.

Galatasarayın golü

Otuzuncu dakikada Esat havadan kontrol etmek istediği iki Galatasaray hücumuna karşı ıska geçti.

Top bu suretle Galatasaraylılara rahat intikal etmiş oldu. Galatasaraylı Bedii sürecek gibi yaptı. Yerden uzun bir vuruşla Fenerlilerin beklemedikleri bir golü köşeden soktu.

Birinci devre 1-1 berabere bitti.

İkinci devre başlayınca bu sefer de Galatasaraylılar Fenerlilerin birinci devre başlangıcında yaptıkları gibi, kısa bir hücum geçtiler.

Dördüncü dakikada kale ağzında üç kere topu havalandırdılar ve nasıl oldu da içeri atamadan döndüler.

On sekizinci dakikada da Fenerliler iki Galatasaraylı ile bir Fenerli arasında yere yuvarlanan Galatasaray kalecisinin boş bıraktığı kaleyi golden affederek kornerle iktifa eylediler. O korneri de bir şeye benzetemeden tekrar koşuşmalara başladılar.

Kaçırılan penaltı

Yirminci dakikada Galatasarayın sağdan çektiği kornerle top kale ağzında kafadan kafaya geçerken Fenerli oyuncunun koluna dokunduğuna hükmeden hakem Fener aleyhine penaltı verdi.

Galatasaray penaltısını merkez muavin Nobarik çekti. Fakat tam kale direği üstüne çekti. Top kalenin sağ köşesi önüne düştü. İki metreden yetişemediler. Hüsamettin kendini toplayıp topun üstüne atılabildi.

Bu penaltıdan sonra maç her dakika biraz daha bozularak devam etti, durdu.

Sonunda birer sayı yapmış olan iki taraf berabere kaldılar.

BALKAN Konferansı Başlarken

(Başı 1 incide)

mek, bugünkü Zvetkoviç kabinesinin de harici siyasette noktai nazarı budur.

Ne Almanyanın Yugoslavyadaki iktısadi alâkalarını arttırması ve ne de İtalya Hariciye Nazırının Belgradı ziyareti bu siyasette bir değişiklik vücude getirmemiştir.

RUMANYADA

Rumanyadaki değişiklik daha mühimdir. Hariçten yardım görerek Rumanya da faşist bir rejim kurmak istiyen siyah muhafızlar grupu dağıtılmış, Kral Karol hükûmetin idaresini bizzat eline almıştır. Faşist grup dağıtıldıktan sonra bütün partilerin iltihakile bir millî birlik vücude getirilmiştir. Bugünkü hükûmet, Kralın direktifi altında bütün partilerin müzaheretile iş görmektedir.

Yeni Rumanya hükûmetinin siyaseti de, tıpkı Yugoslavyanın harici siyasetine benzer. Totaliter devletleri kızdırmamak, onlarla olan iktısadî münasebetlerini, kendi siyasi ve iktısadî hüriyet ve istiklâline zarar vermiyecek bir şekilde idare etmek ve Balkan Antantına kuvvet vermek.

Rumanya Kralı, Paris, Londra ve Berlin seyahatlerinden sonra memleketinin selâmetini bu siyasetin takviyesinde görmüştür.

TÜRKİYEDE

Türkiyede geçen bir yıl içinde Cümhur Reisi ve hükûmet değişmiş, fakat harici siyasetimizde hiçbir değişiklik olmamıştır. Cümhur Reisimiz İsmet İnönü, müteaddit nutuklarında eski ittifak ve taahhütlerimize bağlılığımızı, sulh siyasetinde devama karar verdiğimizi tekrar ve tekit etmiştir.

Türkiyedeki değişiklik sadece şahıslara inhisar etmiş, harici siyasetimizin ana prensiplerine dokunmamıştır.

Balkan Antantına dahil devletler içinde geçen bir yıl zarfında istikrarını muhafaza eden yalnız Yunanistan olmuştur. General Metaksasın kurduğu sağlam hükûmet, Balkan ittifakına günden güne daha ziyade ehemmiyetle bağlanmaktan başka bir yenilik göstermemiştir.

BULGARİSTANDA

Balkan ittifakı haricinde kalan Bulgaristanda, geçen yıl içinde, büyük bir fikir değişikliği müşahade edilmiştir. Evvelce Balkan ittifakına yan gözle, hattâ biraz da düşman nazarile bakan Bulgaristan, Orta Avrupadaki değişikliklerden sonra vaziyetini daha esaslı bir surette tetkike mecbur olmuş, Balkan ittifakına bağlanma meyli kuvvetlenmiştir. Bulgar Başvekilinin yolda Hariciye Vekilimize vaki olan beyanatı bu temayülün bir ifadesidir.

Binaenaleyh Bükreşte toplanan Balkan konseyi, Balkan birliğini vücude getirmek için lâzım olan bütün unsurlara malik olarak toplanmaktadır. Böyle olduğu için de bu defaki toplantının mana ve ehemmiyeti pek büyüktür. Bu defaki konsey içtimaından mühim kararlar beklenebilir.

Balkan Konseyi Açılıyor

(Başı 1 incide)

lık ettiği Saraçoğluna veda ederek ayrıldı. Hariciye Vekilimize son hudut şehri olan Rusçuğa kadar protokol şefi refakat etmiş ve hususî tren saat on sekizde Rusçuğa varmıştır.

Saracoğlunun sözleri

Şükrü Saraçoğlu Rusçuktan hareketinden evvel Bulgar ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

"Bulgaristandan geçerken hakkımda gösterilen samimî hüsnü kabulden ziyadesile müteahssis olarak bu güzel hüsnü kabulden dolayı derin ve büyük şükranımı bildirmek isterim. Muhterem Başvekiliniz Dr. Köseivanof ile temasta bulunmak fırsatını elde ettiğimden dolayı çok memnunum. Bugünün meseleleri üzerinde bu derece sarih fikirleri bulunan samimî bir devlet adamı ile tanışmak, benim için büyük bir sevinç teşkil etmiştir.

Balkan milletleri, uzun bir sulh devresinin semerelerini toplamıya başlamıştır. Sulhun umumî büyük bir kıymeti haiz olduğu muhakkaktır. Fakat sulhun bilhassa Balkan memleketleri için ehemmiyeti fevkalâdedir. Bu sulhun verimli neticelerinin her sene daha ziyade fazlalaşacağından katî surette eminim.

Türkiyenin, enternasyonal münasebetlerde daha büyük bir ahengin vücut bulmasını görmekten başka bir arzusu yoktur.,,

Metaksasın mühim sözleri

Belgrat 19 (Tan Muhabirinden) — Hariciye Nazırı Markoviç, dün gece Yunan Başvekili General Metaksas şerefine bir ziyafet verdi. Ziyafette Türkiye orta elçisi Ali Aktay ve refikası da bulundular.

Metaksas, gazetecilere beyanatında, şahsına karşı gösterilen sempati tezahürlerinin Yugoslavya ile Yunanistanı yekdiğerine sıkı bir surette bağlıyan an'anevî dostluğun ifadesi olduğunu söyledi. Başvekil ve Hariciye Nazırı ile yaptığı görüşmelerin çok samimî bir hava içinde geçtiğini ilâve ederek dedi ki:

"Birbirlerile dost ve müttefik olan Yugoslavya ve Yunanistanı alâkadar eden bütün meselelerle ve diğer müttefiklerimiz olan Rumanya ve Türkiye ile itimat esasına müstenit teşriki mesaimiz bahsinde aramızda tam bir noktai nazar birliği bulunduğunu müşahede ettik. Size peşin olarak temin edebilirim ki pazartesi günü Bükreşte aktedilecek olan Balkan antantı konseyi dört dost ve müttefik devletin sıkı tesanüdünü ve tam ittihadını bir kere daha teyit edecektir. Tamamile memnun ve mütmain olduğum halde gidiyorum ve dikkate şayan terakkilerini müşahede etmek bahtiyarlığına nail olduğum güzel payitahtınızdan çok iyi intıbalar götürüyorum."

Rumen gazetelerinin neşriyatı

Bükreş 19 (A. A.) — Rador Ajansı bildiriyor:

Balkan Antantı Konseyi toplantısının arefesinde. gazeteler, bu hâdiseye sütunlar tahsis etmekte, dört dost ve müttefik memleket mümessillerinin müzakerelerine müttefikan büyük ehemmiyet atfeylemekte ve dört memleketin de pakta her zamandan daha ziyade bağlı kalacakları emniyetini göstermektedir.

Gazeteler, başvekil Metaksas ile Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve Hariciye Nezırı Markoviçden de büyük takdirle bahseylemektedir.

Timpul gazetesi diyor ki:

"Balkan Antantının kuvveti, diplomatların düşünüşlerinden çok daha derine, ayni ideal ile birleşmiş milletlerin şuuruna kadar nüfuz etmiş olan müşterek politik menfaatlerin anlaşılışına dayanmaktadır.

Geçen sene Selânikte imzalanan anlaşma da, Balkan Antantının Bulgaristana karşı olan dostane niyetlerini isbat eylemiştir. Bu anlaşma, kimsenin aleyhine müteveccih olmayan bilâkis iyi münasebetler ile Enternasyonal istikrar ve nizamı daha ziyade mükemmelleştirmek için işbirliği yapmak isteyen Balkan Antantı Paktının ruhu ile tam ahenk halindedir.,,

Bir Londra gazetesine göre

Londrada çıkan "Great Britain and the East" mecmuası, bu defaki Balkan antantı toplantısının müstesna bir alâka uyandıracağını anlatarak antant devletlerinin her zaman gibi aralarındaki beraberliği tebarüz ettirdikten sonra Bulgaristanın antanta iltihakı ihtimallerinden bahsederek diyor ki:

"Bulgaristanın nice yıllardanberi tavır ve hareketi nümune teşkil edecek mahiyettedir. Onun haricî siyaseti, Balkan antantı siyasetinin tıpkısı idi. Balkanlarsa herkes tarafından kabul edileceği vechile, bütün dünya için bir örnek teşkil etmektedir... Cenubu şarkî Avrupa, ne derece sağlam olursa olsun, Avrupa manzumelerinden birinin emellerile diğerinin emellerini muvazeneleştirmek mecburiyetindedir. Çünkü coğrafî vaziyetin icaplarından kurtulamaz. Balkanlar, birbirine rakip ihtiraslarını Balkanlara da sıçratan Avrupaya bağlıdır. Bugün, en mühim mesele, Almanyanın iktısadî hülûlüdür. Balkanlar, Almanyaya en iyi müşterileri olarak bakıyorlar ve Almanyadan istifade ediyorlar, Almanya da onlardan büyük bir istifade temin ediyor. Fakat Balkanlar, bir tek memleketin bütün teveccühlerini inhisar altına almasını istemiyorlar. Siyasî hürriyetlerini, büyük fedakârlıklar pahasına kazanan Balkanlar, bu hürriyetlerini feda edemezler. Bu nokta; bütün Balkanlar için, hayatî bir kıymeti haizdir. Bu yüzden Balkan antantı, Bulgaristanın da antanta iltihakını isterler.

"Bütün bu siyasî harekette Türkiye mühim bir rol ifa edecektir. Onun sulhçu rolü, her münakaşanın fevkindedir. Türkiye nasıl Şark paktının perçimleyici âmili ise Balkan antantındaki her sözü de büyük bir saygı ile dinlenecektir.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık, ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Giderayak

AKA GÜNDÜZ

TEFRİKA No. 45

İnsan mı? diyordu. İnsan bir canlı gübredir. Kötülük yaradılıştadır, iyilik ondan sonra gelir, ârızîdir, mükteseptir. Kükremiş aslanın pençesi var, sinsi kaplanın azı dişleri var, kedinin tırnakları var, yılanın zehiri var, filin hortumu, gergedanın boynuzu, katırın tekmesi var.

Halbuki bütün bunların hepsi bir çırpıda insanda toplanmıştır. Üstüne üstlük te dimağı var! İşte bu dimağ, insan denilen canlı gübrenin özüdür. Bütün gübrelik bu bir avuç buruşuktan çıkıyor.

Fakat birisi çıkıp dese ki:

— Ya sen nesin? İnsandan gayri bir şey misin? Asıl canlı gübrenin ta kendisi sen değil misin?

— Niçin hayır? Evet. Gerçi ben bunu insanın kötülüğe ve pisliğe olan meylini, kabiliyetini göstermek için kullandım. Ama madde ve hakikat itibarile doğrusunu ararsam evet, öyleyim. Şu kadar var ki öyle olmak bana münhasır değil, öyleyim, öylesin, öyleyiz.

Bir eski dostu ile bunu münakaşa ederken alay olsun diye:

— Senin şu işkembeni deşsem ne olduğunu anlardın.

Dedi ve orada bulunan şımarık, densiz bir kız, yarım okumuşluğunu arsız arsız göstermek için haddi olmadan söze karıştı:

— Vay! dedi. Ben sizi bilgili sanıyordum. İnsanda hiç işkembe olur mu? Mide olur. Onun alt ve arka tarafına doğru da, pankreas vardır. Midenin sağ deliği em'aye...

Vurgun yine hırçınlaştı:

— Hayır! dedi. Em'aye değil, senin banyo süngerine benziyen beynine açılır!

— Bir Bayana hakaret!

— Senin gibisine olursa, ağız tadiyle gönül ferahlığı demektir!

— Size küfürü yakıştıramadım.

— Küfür bazı zaman zehirlenmiş ruhlara panzehirlik eder.

— Sizi protesto ederim. Ben gübre değilim, panzehiriniz de olamam.

— Ey! Sus artık, aptal sen de! Siz bilginler ve insanlar feraset denilen ince anlayıştaki bu yalınayaklıkta inat ettikçe gübre bile olamıyacaksınız. Sen Fatmeli Dudu'nun hikâyesini işittin mi Bayan Dümbelek? Ben çocukken Serez'de bir Fatmeli Dudu vardı. Asıl adı Fatma Aliye idi. Fakat mahalle kadınları cahil oldukları için iki arapça adı birden uyduramazlardı da kısa keserek Fatmeli derlerdi. Bu kadın çirkinliği yüzünden koca bulamıyacağını anlayınca erkek poturu, çakşırı, lâtası giymeğe başlamıştı. O zaman Serez'de Abduş'un kahvesi pek meşhurdu. Fatmeli Dudu bir gün Abduş'un pazardaki kahvesi önünden geçerken Abduş'un yeşil papağanı tesadüf bu ya bellediği sözlerden haykırmağa başlar:

— Hu! Bana bak! Çirkin kız nereye? Maymuna benzemeseydin seni bizim keçiye alıverirdim. Kah kah kah!

Papağanın sözlerine tabiî kimse aldırmaz. Fakat Fatmeli Dudu hemen alınır. Hakkı da var Dudu'nun. Papağanın bütün sözleri tıpa tıp kendisine uyar. Ceza mahkemelerine koştu, kadıya dava etti. O devirde belediye reisi Bay Hacıcaf'dı. Bu zat pek zarif, ince duygulu bir adamdı. Şehrin reisi sıfatiyle ona baş vurdu.

— Şu Abduş bana hakaret etti, reddederim! Davacıyım.

Kadı da meşhur Asım Molla veya Mekki Molla idi.

— Hatun! derler. Abduş efendinin sana bir şey dediği yok. Sen papağanın sözlerine alınmışsın.. Papağan kuşu bakalım seni tanıyor mu?

Bir alaycılar meclisi kurulur. Papağanı kafesile getirirler. Muhakeme başlar. Papağan bu sefer inadına eski dediklerini demez. Durur durur da şöyle başka bir cümle söyler:

— Karnavalın maskarası! Sana ne oluyor? Kah kah kah! Düdük te düdüüük!..

Kimde can kalır. Herkes gülmekten kırılırlar.

Onun gibi, ben şu eski dostla konuşuyorum, sana da yanımızda yer vermek gafletinde bulunduk. Hemen çomaklamağa başladın!

Vurgun densiz kızı kepaze etti.

Vurgun devamlı bir sinir buhranına kapılmıştı. Merhaba diyenlerin kendisine küfür ettiklerini sanıyordu.

Vurgun artık tanımadığı adamlarla konuşuyordu. Bu yabancılar bir takım balıkçılar, tüccar kâtipleri, sandalcılar, manavlar filândı. Onlarla konuşurken sakinleşir, tatlılaşır, yumuşardı. Her dediklerini dikkatle dinler, güzel cevaplar verirdi. Onlarda bütün bir ruh ve hayat tesellisi buluyordu. Bu insanlar, gübrelikten kurtulmuş adam insanlardı. Vurguna karşı hiç bir hususî ve kötü maksatları yoktu. Sadece kahve, meyhane ahbabı idiler ve temiz yürekle konuşurlardı. Bunların arasında öğretmenlikten emekliye çekilmiş bir Agop hoca vardı ki Vurgun'a âşık bir filozoftu.

— Sen ne tatlı yaşıyorsun Bay Vurgun! derdi. Sana haset ediyorum doğrusu. Sert, serbest, sinirli, heyecanlı ve tok sözlü yaşamağa yaşamak derler. Hassası gitmiş lâstik parçası gibi yaşamak yaşamak mıdır? Ben bir türlü çok kızamıyorum, çok sevinemiyorum, hele heyecana hiç düşemiyorum. Ah heyecan! Hayat demek heyecan demek. Hayatta statik kalmak yarı ölümdür. Sen dinamik bir ömür sürüyorsun, ne mutlu sana!

Agop hocanın bu sözlerine itiraz etmez ve nasıl bir hayat sürüklediğini anlatmağa lüzum görmezdi. Agop hocanın bu hükümlerile memnun olduğunu görür ve olgun ihtiyarın bu keyfini kaçırmaktan çekinirdi.

Çinko İsmail de babacan bir balıkçıdır. Delikanlı olmasına rağmen ağır başlıdır. Istakozun, lüferin, barbunyanın tazesini getirir, mutfağa girer, eliyle pişirir ve Eleni'nin kurduğu sofraya Vurgun'u, misafir gibi davet eder. Karşılıklı oturur oturmaz ilk söz sevgilisidir. Bir doktorun kız kardeşini tutuşa tutuşa sevmektedir. Kızcağız da ona bayılıyor ama ne yapsın ki ağabeysi şirret bir şeydir. Kızı bir zengin şiracıya peylemiştir. Kız mehtapta bazı bazı sinemaya gidiyorum diye çıkar, sevgilisiyle sandal sefası yapar.

— İmanım dünyası! Balıkçı olursun kız vermezler, kaçamak edersin. Bay olursun kız beğenmezsin. Siz okumuşlar bu gidişata ne dersiniz Bayım?

— Birer tane daha çakalım derim Bay Çinko! Ha, aklımdayken sorayım, Bay Ismail sana niçin Çinko diyorlar?

— Daha çocuktum, köy kahvesinde ramazanlarda tombala oynarlardı. Ben hemen hemen her defasında bir iki çinko kazanırdım da ondan çinko kaldım.

— Lâkabın Çinko ama bir altın yüreğin var.

(Devamı Var)

BULGAR SADIK

Yakın Tarihin En Esrarlı Çehresi: 93

Milki Çetesi Almış, Yürümüştü

Zarar Vermediği Türk Köyü Kalmamıştı, Tekrar Meydana Çıkmak Vakti Celdiğini Anladım

Bizim kardeş "Kosoy„ da boş durmamıştı. Bütün olup bitenleri, beni takip için gelip geçenleri isimleri ile, adetleri ile günü gününe bana bildirmişti. Bu faik kuvvetlerle didişmek tabii benim hiç te işime gelmezdi. Hemen tası tarağı toplamış, arkadaşlarımı sığınaklara dağıtmış ve Üsküdarın yolunu tutmuştum. Bir kaç gün sonra Rum çeteleri ile düşman müfrezeleri beni bulmak için Alemdağı ormanlarını bayağı didikliyorlardı. Ben de Tophaneli-oğlunda, Üçköşkler mevkiinde kahraman arkadaşım Yavuz Fehmi Beyin köşkünde dinleniyordum.

Düşman müfrezeleri Alemdağı ve civarında bir hafta gezdikleri halde bizi şöyle dursun, izimizi bile bulamadıkları için takiplerini biraz gevşetmişler, birer birer yerlerine çekilmişlerdi. Tabiî, Milki kaptan ile arkadaşları efendilerinin bu hareketlerinden memnun kalmamışlardı. Onları tekrar faaliyete geçirmek için, gizlice yeni suçlar işlemek ve bu suçları yine bize yüklemek kararını vermişlerdi. Büyük ve Küçük Bakkal köylerinde, kendi emellerine hizmet etmiyen bir kaç Rumu tepelemişler ve bu arada Bostancıya kadar inerek, Harbiye Nezareti şube müdürlerinden Nedim Beyin evine taarruz etmişlerdi. Evde bulduklarını bahada ağır, yükte hafif şeyleri aldıktan sonra çekilip gitmişlerdi.

Milki arzusuna kavuşmuştu. Süvari piyade bölük bölük düşman askerleri Gebze ve Şile ile Boğazın Anadolu sahili arasındaki bütün köyleri, dağları, dereleri âdeta tarar gibi aramışlardı. Yine beni ve arkadaşlarımı bulamayınca, bu havaliden savuşup uzaklaştığımızı sanarak takip işini bırakmışlardı.Bizim birden sahadan çekilişimiz, günlerce aranıldığımız halde bulunamayışımız Paşa köylülerin yüzünü güldürmüştü. Başta Milki kaptan olduğu halde hepsi, bizim korkup kaçtığımıza, meydanı onlara bıraktığımıza hükmetmişlerdi. Yine küçük çeteler halinde islâm köylerine dağılmağa, orman yollarını bağlamağa başlamışlardı.

Sadık dostumuz "Kosoy„ un gönderdiği haberlerden tekrar sahaya atılmak zamanının geldiğine hükmile, hemen arkadaşlarıma Muratlı köyünde toplanmaları işaretini verdim. Bu defa biraz daha şiddetli hareket edecek, bilhassa Milki kaptan ile arkadaşlarını bir fırsat bulup tepeliyecektim.

Çünkü, Paşa köy rumlarının tıpkı Abdülhamit devrinin, hani şu herkesçe bilinen, Paşa oğulları gibi pek burunları havada gezdiklerini, şımardıklarını hâdiseler belirtmişti. Hele Milki kaptan. Bu şirret herif, bu havalinin bir Sandaneski'si kesilmek istidat ve kabiliyetine sahip olduğunu açıkça göstermişti.

Zavallı Türk köylüsünü, rastladığı yerde boğazlıyordu. Ne gariptir ki, yabani dedikleri Şarkın evlâtlarına medeniyet getirdiklerini söyliyerek böbürlenen, kibirlenen Garbın gururlu işgalcileri de bu cinayetleri, bu alçaklıkları hoş görüyorlar, alçakları, kanlıları körüklüyorlardı. Sanki, kazandıkları zaferler için insan kurban eden vahşiler gibi, bunlar da kestiriyor, kestiriyorlardı. Yalnız kestikleri, kestirdikleri insanların etlerini değil malını, parasını yiyorlar ve yediriyorlardı. Varlığı ile iftihar ettikleri medeniliklerini yalnız insan eti yememekle gösteriyorlardı.

Bu sırada, Vahdettin ve Feridin saltanat hükûmetinin ne yaptıklarını da ufak bir misal ile anlatayım. Paşa köyün olduğu gibi Şilenin, Darıcanın ve diğer köylerin nankörleri hep ayaklanmış, şahlanmışlardı.

Aç kurtlar gibi her tarafta rastladıklarına saldırıyorlardı. İslâmlara can, mal, ırz emniyeti kalmamıştı. Gazetelerin her günkü sayıları hep bu baskın, soygun haberleri ile kararıyordu. Gözlerimiz yaşararak okuyor, yüreğimiz yanarak işitiyorduk her gün:

Bir gece, Çengelköyünde, Yenimahallede kireç ocakları mevkiinde bostancı Şibin Karahisarlı Mahmut çavuş ile arkadaşı Mevlûdu sekiz kişilik bir çete kaldırıyor, ailesinden on bin lira istiyor.

Bir gün, Acıbademin Çifte Cevizlerine kadar sokulan on iki kişilik bir çete bakkal Şükrü efendiyi yaralıyor, bütün paralarını alıp kaçıyor.

Bir gece Şilede bir karakolumuz basılıyor, nöbet bekliyen Ahmet adında levent bir jandarmamız öldürülüyor, silâh ve cephaneler yağma ediliyor.

Diğer bir gün, Darıcada jandarma korakol kumandanı Davut çavuş, karakolun içinde parça parça ediliyor, kesik başı bir sırığa diriliyor.

Diğer bir gece, Alemdağında Reşadiye köyü basılıyor. Halit ve Hafız Ömer ağaların oğulları Hüsnü ile Yusuf dağa kaldırılıyor. Çocuklar, salgıncılara üçer bin lira verilmek suretile yaralı olarak kurtarılıyor.

Daha bunlar gibi ne cinayetler yapılıyordu. Fakat,mazlum ve mağdurların feryatlarına hükûmetin kulakları tıkanmıştı. Yollarda, dağlarda, ormanlarda sürünen ve kurtlar, kuşlar tarafından didiklenen Türk cesetlerine hükûmetin gözleri kapanmıştı. Bu acı, ve kara günlerden birinde, o zamanki hükûmetin büyük memurlarından biri, insan mezbahasına benzetilen bu havalide yaptığı bir teftiş seyahatinden dönerken Üsküdar iskelesinde karşılaştığı bir gazeteciye aynen:

— Bu devir ve teftişim bende pek iyi ihtisasat tevlit etmiştir. Gezmiş olduğum Darıca, Gebze ve Şilede âsayişi, inzibatı pek mükemmel buldum. Halkı evlerinde, köylerinde huzur ve sükûn için-de işleri ile meşgul gördüm. Hattâ diyebilirim ki, o tarafların inzibat ve âsayişi İstanbulunkinden de iyidir. Buraların evvelki hallerine vakıf olanlar şimdiki haline bakarak hayret etmekten kendilerini alamazlar.

Demiş, işgalcilere yaranmak, hoş görünmek için yalan söylemişti. Ve bu yalanı söylerken yüzü bile kızarmamıştı.

Devletin büyük bir âsayiş makamını işgal eden bu Paşanın utanmadan söylediği bu kuyruklu yalanla o vakitki hükûmetin zihniyet ve kabiliyetini, hainlik ve alçaklığını sizlere açıkça gösterebildiğimi, sanıyorum.

Kosoy'dan ansızın gelen bir haber beni ve arkadaşlarımı sevindirmişti. Milki kaptan Kuzguncuk panayırına eğlenmeğe gitmiş. Bir kaç gün sonra paşa köyüne dönecekmiş. Bu benim için ele geçmez bir fırsattı. Panayır eğlencesini bu habisin burnundan getirmeyi kurdum. Dönüşte geçeceği yolu öğrenmek çarelerini araştırmağa koyuldum. İcap eden yerlere gözcüler koydum ve hemen Kısıklı jandarma takım zabiti mülâzim Ömer bey koştum.

Memleket ve milletini çok seven bu genç zabit, salgıncı ve nankörlerle mücadeleye atıldığım gündenberi beni koruyor, el altından kımyetli yardımlarda bulunuyordu bana. O gün de dileğimi kabul ile, Milkinin Kısıklı köyünden geçtiği takdirde keyfiyeti, Sultan Çiftliğindeki jandarma karakolunun telefonu ile bana bildirmeyi vaadetmek büyüklüğünü göstermişti. Alemdağına sevinçle koşmuş, arakdaşlarımı alarak Baltacı çiftliği ile (Dudullu) köyü arasındaki kuytuluklara sokulmuştum. O gün ve o geceyi orada geçirdim. Ne gelen ve ne de gönderilen bir haber vardı. Sabırsızlıktan bayağı kendi kendimi yiyordum. Gözlerim yollarda, çalılıklar arasında sürünüyor, düşünüyordum. Ortalık ağarırken, iki kilometre kadar sağ ilerimde gözüme ilişen bir Hintli kıtası, beni yer değiştirmek mecburiyetinde bırakmıştı. Biraz gerilemiş Baltacı ve Sultan Çiftlikleri arasındaki Kirazlı derenin fundalıklı sırtlarına yerleşmiştim.

(Devamı var)

HİKAYE

İKİ HAKİKAT

Yazan: Halikarnas Balıkçısı

Bazı dostlara "öyle yerler vardır ki, oranın nebatları sekiz, on metre yüksekliğinde çiçek açar. O çiçeklerin saplarından, evlere, çardaklara direk yaparlar„ demiştim. Arkadaşlar "Mübalâğa!„ diye güldüler. Zaten yaradılış hep mübalâğadır a.. Mademki varlık bir öte oluş ve gidiştir. Her nesil yeni doğan nesle "Mübalâğalı„ der. Yeniyi takip eden üçüncü nesle "Mübalâğalı„ denileni, Tatar ağası gibi yaya bırakan bir mubalâğayla ortaya atılır. Uç baba torik denilir. Yaradılış, toriğe kanat takar uçar balık diye bir mil uçurur. Tüfekle nişan alınırken bile, namluyu hedefe değil, yıldızlara kaldırarak mübalâğa ederiz.

Madamki Agavların o yüksek çiçeklerine inanmıyorlardı. "Gider çiçeklerin fotoğrafilerini aldırırım ve kendilerine gönderirim„ dedim. Bir alaminüt fotoğraf makinesi kiraladım ve vola düzüldüm.

Tam yaz günü idi.Dağlar, dereler sıcaktan tütüyorlardı. Fakat duman değil ışık tütüyorlardı. Topraklar yıldırayan güneşe tiril tiril titriyen ışıkla cevap veriyorlardı. Kırılmış, tuzla buz olmuş aynalardan hâsıl olma çakışan bir ışık tozu. Işığın şiddetinden neredeyse kapanacak gibi kısılan kirpiklerimin aralığından bakıyordum. Etraf parıltı parçaları gibi sürü sürü kelebeklerle kaynıyor, buram buram girdaplanıyordu. Otların arasından milyonlarca görünmez böceğin ötüşü, şimşeğin kendisine yakışan gürleyişi gibi, o ışığın iri bir davudî uğultusu oluyordu.

Deniz kenarındaki kahvelerden geçerek beyaz badanalı evler arasından tırmanan yokuşa dadandım. Şurada, tepesinden tırnağına kadar zerre ve dikenle bürünmüş ejder Cereus'un o mağrur nebatî uykusuna dalgın, güneşte dimdik durduğunu görüyordum. Sanki geceleyin yıldızlar dikenlerin uçlarına takıla kalmışlar ve çiçek olmuşlardı. Koca nebatın bütün endamınca, pırıl pırıl ışık kıpraşıyordu. Beride bir dev melengeç, aç ve tırmalayıcı bir avuçla, yalın kayaları, toprakları kavramışı irkiliyordu. Daha ötede sakızlar bayılmışlar, sarkalan dallarından yapraklarından terler, sakız diye şıp şıp yerlere damlıyordu. İşte solumda, bir portakal ağacına çıplak kollarını kaldırmış kızıl şalvarlı bir köylü kızının kopardığı yemişin kokusuna, rüzgâr onun koltuk altlarının ısırıcı rayihasını da katıyordu.

Gitgide çıktım. Hacı Halil ve Kara Hüseyinin evlerini geçtim. Karşıda kara ara, boylu boyunca denize uzanmıştı. Kıyı lâciverdini kıyılıyan bir yol kenlinin burnunu kaldıra indire uçurumdan uçuruma sektiğini görüyordum. Kayık, adanın denize atılmış kollarından fırlayıverince, yelkeni de masmavi denizde bütün beyazlığı ile parladı.

Nihayet Agavların çiçeklerini salmış bulundukları yere vardım. Nebattan ziyade birer âbideye benziyorlardı. Gözlerini kapamışlar, etraf cehennem gibi yansa da, süngü gibi dikenlerile dimdik duruyorlardı. On senedenberi içlerine harıl harıl ışık toplamışlardı. Fakat o ışığı şunda bunda çarçur etmek için, yahut cimrinin para topladığı gibi kendilerine saklamak için biriktirmemişlerdi. Nebat olmalarına rağmen ışığı ümit diye bağırlarına basmışlar ve yıllarca için için hazırlamakta oldukları ve yıllarca sonra fırlatacakları biricik çiçeğin rüyasına dalmışlardı.

Sevgilerinin bağırlarında hazırladığı, o meçhul çiçeği, o meçhul yavrularını yıllarca özlemişlerdi ve o özleyişleri bir gün ümitlerine ulaşınca bütün canlarını ve kuvvetlerini biricik ejder çiçeğe vermişlerdi. O zaman hür ve serbest olmuşlar, gönüllerinden bir çiçek kopmuştu. İşte orada çiçekte gördüğüm zavallı Agavlar dokuz, on senelik bütün varlıklarını bir çiçeğe verip, o çiçeği ışığa ışık meşalesi olarak diktikten sonra öleceklerdi.

Ben Agavlarin muhtelif resimlerini aldım. Onları alırken bittabi onların ardındaki manzarayı da denizile, adasile beraber almış bulunuyordum. Yokuş aşağıya inerken yokuş yukarı çıkmakta olan Kara Hüseyin ve Hacı Halile rastladım. İki ihtiyar yavaş yavaş yokuşu çıkıyor ve kendi evlerine doğru gidiyorlardı. Kara Hüseyin Hacı Halile "Pek tut pek! zırnık bile verme!„ diyordu. Zaten ötekinin böyle bir nasihate ihtiyacı yoktu. Çünkü Hacı Halilin bakışlarında bile kavrayıcı ve sülük gibi yapışıp emici bir hal vardı. Gözü hep koparmakta, emip sormaktaydı. Caddeye, kaldırıma bile baksa, kaldırımın bütün taşlarile beraber makaraya sarılan bir şerit gibi, yahut dudak arasından çekilen bir makarna gibi yutuvermesinden ürkerdiniz de dört el üzere, diz üstü düşerek caddeyi kurtarmak için, caddeye yapışasınız gelirdi. Kara Hüseyine gelince, sanki pabucuna taban diye bir tapu senedi yapıştırmıştı. Her adımda tabanını şak diye yere vurunca, burası benimdir, diye damga basardı. Ondan para almak çantasına kök salmış asirdide bir meşe ağacını, dört elle sarılış kuvvetile, sökmiye kalkışmak gibi idi.

Beni görünce ellerimde tutmakta olduğum resimleri görmek istediler. O resimlerin onları alâkadar edeceğini sanmıyordum. Fotoğrafilerde, yirmi otuz seneden beri, sabahı öğle ve akşam evlerine gider gelirken gördükleri manzara vardı. Fakat görmekte ısrar ğızdan "Aman ne güzel manzara efendim! İnsanın parası olmalı da seyahat etmeli, yeni yeni yerler görmeli„ dediler. Sonra Kara Hüseyin bana ve arkadaşına dönerek "demincek de söylüyordum, insanın parası olmalı. Yoksa insan yerinde pinekler durur. İşte onun için Hacı Halile parasını pek tutmasını nasihat ediyordum„ dedi.

Ne olmuştu? O gördükleri manzara yıllarca gözleri önünde yayılan manzaradan daha az güzeldi. Çünkü manzaranın rengi, deniz fısıltısı, yani musikisi eksikti. Her gün görmeden baktıkları o manzaranın bir iki unusuru eksiliverince, mutat görüşlerinin raylarından dışarı atılmış bulunuyorlardı. Fotoğrafi, hasta bir insana yer değiştirterek tebdili hava ettirilmesi tesirini yaptı.

Bunlar ömürlerince seyahat etmiyor değil, ediyorlardı. Fakat gözleri paraya öyle bir saplanışla saplanmıştı ki yanı başlarından geçip giden hayattan haberleri yoktu. Bir kâbus içindeydiler. Hayatları karanlık içinde cevap bekliyerek sararıp soluyor, tükeniyordu. Cevapsa mezaristandı galiba. Çünkü bir iki ay sonra ömürlerinin vadesi yeten Kara Hüseyin, ile Hacı Halil öldüler. Ölümlerini duyunca, onlarla beraber Agavlar hatırıma geldi.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

HAZIMSIZLIK

Herkesin başına gelebilecek bir haldir. İnsan bir gün âdet edindiğinden pek fazla yer; yahut pek heyecanlı bir zamanında yemeğe oturur. Kimisinde de hazımsızlığa sebep büyük bir yorgunluk olur. Kış mevsiminde soğuk almaktan da hazımsızlık gelir. Bayatlamış yemeklerden de gelir, hele balık taze olmazsa. Uskümrü dolmasını, midye dolmasını birçok kimseler hazmedemezler. Karaciğerleri yolunda işlemiyenlere daha başka yemekler de dokunur: Meselâ yumurta yedikten sonra hazımsızlığa tutulanlar vardır..

Her ne sebepten gelirse gelsin, hemen yemekten sonra, fakat daha ziyade yemekten iki saat, dört saat sonra hazımsızlığın alâmetleri kendilerini gösterirler. Bazılarında akşam yemeğinden sonra, uykuda korkulu rüyadan başka alâmet olmaz da hazımsızlık sabahleyin meydana çıkar: Mide üzerinde sıkıntı, baş dönmesi, soğuk ter, bulantı, dermansızlık, insan bayılacakmış gibi olur. Bulantının sonrası gelirse rahatlık verir. Daha sonra karın da boşalırsa ferahlık gelir...

Mazımsızlık saydığım sebeplerin birinden gelmişse hiç ehemmiyeti yoktur. Fakat hazımsızlığa tutulunca o sebeplerden birini kendi kendine aramak lâzımdır. Bir ziyafetten sonra, bir yorgunluktan sonra yahut yemek üstüne soğuk algınlığından sonra gelen hazımsızlığa diyecek şey bulunmaz.

Bu sebeplerden hiçbiri hatıra gelmezse? Hele hazımsızlık, hiç sebepsiz gibi sık sık tekrarlıyorsa? O zaman böbrekleri unutmamak lâzımdır. Müzmin bir böbrek hastalığı öyle sık sık hazımsızlığa sebep olur. Müzmin apandisit, karaciğerin işlerini iyi görmemesi, yaşlıca olanlar için, midede bir kanser başlangıcı da böyle marifet yaparlar.

Hazımsızlıkla birlikte ateş te az çok yükselirse o vakit iş büsbütün değişir. Hazımsızlık meydana çıkmadan önce de birkaç gündenberi iştahsızlık, dermansızlık hissedilmişse, o hazımsızlık belki yarın, öbür gün kendisini gösterecek bir umumî ve ateşli hastalığın başladığına alâmettir.

Hele çocuklarda olursa, ateşle birlikte hazımsızlık olunca, arkasından kırmızılı hastalıklardan birinin çıkabileceğini unutmamalıdır.

Çocuk olmıyanlarda da, sarılık hastalığı çok defa bir hazımsızlıkla başlar. Grip hastalığının da böyle başladığı çoktur. Gene böyle hazımsızlıktan sonra tifo yahut paratifo hastalıklarından birinin meydana çıktığı olur. Bir de eskiden mide humması dediğimiz bir hastalık vardır, bu da öyle hazımsızlıkla başlar, sonra da günlerce devam eder. Neticesi ağır olmasa da, günlerce sürmesi insanı yorar.

Hazımsızlığın ilk alâmetleri hissedilince, her hastalığın baş devası olan istirahat, yatağa yatmak lâzımdır. Midenin üzerine sıcak suya batırılmış bezler koymak sıkıntıyı geçirir. Fakat hazımsızlığın apandisit hastalığından gelebileceğini de unutmamalıdır. Apandisit varsa sağ tarafta karnın aşağısına doğru ağrılar şiddetli olur. Dermansızlıktan ziyade orada sancı bulunması bir fikir verir. O vakit sıcak sudan sakınmalı.

Bulantıdan sonrası gelmekte gecikirse ılık bir ıhlamur onu kolaylaştırır. Pek titiz olmıyanlar parmaklarile de yardım ederler.

Tabii o gün ve bulantı devam ederse ertesi gün de sade su yahut maden suyu. Daha sonra yavaş yavaş sebze suyu, pirinç çorbası, şehriye çorbası. Süt hazımsızlıkta hiç iyi gelmez. Yoğurdu tercih etmeli, yahut ayran.- Yumurtadan, kakaodan, et suyunun yağlısından sakınmalıdır.

Hazımsızlıkla birlikte ateş olunca perhize devam etmek ve hazımsızlıktan sonra meydana çıkacak hastalığı beklemek lâzımdır. Her halde hazımsızlıktan sonra da kendi kendinize müshil ilâcı içmekten pek sakınmalısınız. Hazımsızlığa sebep tifo yahut bir apandisit olunca müshil ilâcı pek tehlikelidir.

Evsizlere Ev Temin Olunacak

Tarsus (TAN) — Burada hayırlı bir işe teşebbüs olunmuştur. Kaymakam Mehmet Ali Uralın himayesinde, fabrikatör Şadi Alyeşilin riyaseti altında olarak, yüz kadar evsiz yurttaş bir araya toplanmış, bir bina kooperatifi tesisi kararlaştırılmıştır. Belediye reisi de bu işe yardım etmektedir.

Tasarlanan esaslara göre, bina yaptırmak istiyenler lâzım gelen paranın yüzde yirmi beşini koopeyacaklardır. Geri kalanı da kooperatif vasıtasiyle temin olunacaktır.

Yeni evler, istasyon civarında yapılacak ve böylece yeni Tarsus şehrinin kurulmasına da başlanılmış olacaktır. Belediye, seçilen yerin haritasını yaptırtmak üzeredir.

OSMAN ŞAKAR

6 AY

VERESİYE

HORNYPHON

ve *BRAUN*

Radyoları İstanbul Umumî Acentası

Bankalar Cad. No. 47

GALATA: Voyvoda Han Zemin kat

Kadın ve Erkek Cep, Kol, Altın ve metal SAATLER 10—15 sene Garanti

Bisikletler ve Ütüler

Elektrik yastıkları

Su ısıtma kapları, Çaydanlıklar her nev'i Elektrik ev âletleri Havagazı ocakları, Banyoları Elektrikli ve Elektriksiz duvar Saatleri - Vantilâtörler, Avizeler

BEYAZIT: Üniversite Cad. No. 28

KADIKÖY: İskele Cad. 33/2.

Emniyet Sandığı ilânları

TAKSİTLİ EMLÂK SATIŞI

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Şişlide Meşrutiyet mahallesinde Büyükdere (Halâskârgazi - Tramvay) caddesinde eski 85, 95 Mü. 93 yeni 312, 314, 316, 318, 320, 320/1 No. lı	Dört katta sekiz daireli (dairelerden birisi üç birisi dört altısı beşer odalı) terkos, elektrik ve üç dairesinde banyo tesisatını havi ve tahtında altı dükkânı müştemil kârgir bir apatımanın tamamı	27500
Balatta eski Hacıali yeni Atikmustafapaşa mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 48 No. lı.	İki katta iki odalı kuyusu ve elektriği olan kârgir bir evin tamamı.	260
Samatyada eski Hacıkadın yeni Abdiçelebi mahallesinde eski Çulcuinop yeni Pulcu sokağında eski 62, 60 yeni 60 No. lı.	Üç katta beş odalı iki sofalı kuyusu, sahrıncı ve elektrik tesisatı olan kârgir bir evin tamamı.	2200
Çengelköyünde eski Çamlıca yeni Çakaldağı sokağında eski 8 Mü. yeni 13/1 No. lı.	İki buçuk katta beş odalı fazla bahçeli kârgir bir evin tamamı (Mesahai sathiyesi 2208,62 metre murabbaıdır)	500

1 — Arttırma 7 Mart 939 tarihine düşen salı günü saat 15 te yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır. (886)

Haricî Askerî Kıtaat İlânları

Hepsine tahmin edilen fiatı 36500 lira olan 25,000 kilo idrofil pamuk 27—2—939 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İlk teminatı 2737 lira 50 kuruş olup şartnamesi 183 kuruş mukabilinde Ankarada komisyondan alınır. Eksiltmeye gireceklerin kanuni teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 — 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemehal bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. "747„ "5„

★

Hepsine tahmin edilen fiat 67.000 lira olan 36 çeşit tıbbi ilâç kapalı zarfla satın alınacaktır. Eksiltme 23/2/1939 Perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İlk teminatı 4600 lira olup şartnamesi 335 kuruşa Ankarada Ko. dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin kanuni teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme gün ve saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Ankarada M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. "7„

★

Hepsine tahmin edilen fiyatı 39.000 lira olan 180 bin ki yüz metre murabbaında 300.000 adet sargı bezi kapalı zarfla satınalınacaktır. Eksiltmesi 24-2-939 cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 2925 lira olup şartnamesi 195 kuruşa Ankarada vekâlet Ko dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin kanuni teminatı ve 2490 sayılı kanunun 2 - 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemehal bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V satınalma komisyonuna vermeleri. (761) (137)

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonu İlânları

24 ton nohut alınacaktır. Açık eksiltmesi 27 şubat 939 Pazartesi günü saat 14 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 2400 lira ilk teminatı 180 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanuni vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. "513.. "849..

38 ton kuru fasulye alınacaktır. Açık eksiltmesi 27 Subat 939 Pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Levazım âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 4560 lira ilk teminatı 342 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanuni vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. "512.. "848..

Dahiliye ve cilt hastalıkları mütehassısı

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamı karşısında No. 133 Telefon:43585

Dr. HAFIZ CEMAL

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan maada saat (14,30 dan 18 e, Salı, Cumartesi 12 ye kadar fikaraya. Divanyolu No. 104.

MUTUK Şarapları

Sıhhat ve Neşe Kaynağıdır

Telefon:

Santral Memuresi

Büyük müesseselerin telefon santralini idare etmiş iktidarı tecrübe ile ve elindeki vesikalarla sabit bir bayan iş aramaktadır. İdaremizden sorulması.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN ve HATAY'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

Beşinci keşide: 11 Mart 939 dadır.

Büyük İkramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en a 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plân göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4,000	Lira
4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir

Kuralar senede 4 defa. 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Hazıran tarihlerinde çekilecektir.

OSMANLI BANKASI İLÂN

% 3 faizli 1903 ihraclı MISIR KREDİ FONSYE tahvillerinin 1 Mart 1939 tarihinde yapılacak itfa keşidesinde başa baş tediyesi tehlikesine karşı OSMANLI BANKASI, Galata Merkezi ile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri tarafından pek iyi şartlarla sigorta edileceği, mezkûr tahvilât hâmillerinin haberi olmak üzere ilân olunur.

Meşhur Alman Güzellik Mütehassısı Profesör Doktor E. WİNTER

TARAFINDAN

Formülü Yapılan

VENÜS PUDRASI

Terkibi altın kremli 21 saat havalandırılmış 12 cazip renkli fevkalâde ince ve hafif VENÜS Pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder.

Deposu: NUREDDİN EVLİYAZADE, İSTANBUL

İktısat Vekâletinden :

30 San'at Okulu Mezunu Avrupaya Tahsile Gönderilecektir.

1. — Avrupa dericilik, yünlü mensucat ve pamuklu mensucat meslek mekteplerinde tahsil ettirmek üzere müsabaka ile 30 talebe alınacaktır. Bu talebelerin "10,, u dericilik, "10,, u yünlü mensucat ve "10,, u da pamuklu mensucat tahsili yapacaktır.

2. — İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

A — Türk olmak,

B — Sıhhati tam ve tahsil edeceği sanat şubesinde çalışmağa müsait olmak,

C — En çok 25 yaşında olmak ve askerliğini yapmış bulunmak,

D — Maarif Vekâleti Bölge Sanat Okulları tesviye ve elektrik şubelerinden mezun bulunmak ve mektebi bitirdikten sonra en az iki sene sanatında çalışmış bulunmak.

3. — Imtihanlar 15/3/939 tarihinde Bölge Sanat Okulları müfredat programına göre aşağıdaki derslerden olmak üzere Ankara, Istanbul, Bursa ve Izmir Bölge Sanat Okullarında yapılacaktır.

Matematik
Mekanik,
Makine ve motör,
Meslek teknolojisi ve malzeme
Lisan "Almanca veya Fransızca,,

4. — Kabul edilen asgarî vasatiden fazla not alarak imtihanda muvaffak olanlardan muvaffakıyet sırasile 30 namzet ayrılacaktır. Bu namzetler üç gruba tefrik edilerek mesleklerine göre 31/12/939 tarihine kadar Sümer Bankın Beykoz, Feshane, Hereke ve Kayseri Fabrikalarında staj görecek ve meslekî fabrika kurslarına devam edeceklerdir. Staj müddetince kendilerine ayda 50 şer lira verilecektir.

5. — Staj müddetinin sonunda Fabrikalarda yapılacak kurs imtihanlarında ve umumî çalışmalarında muvaffakıyet gösteren ve ahlâkan mazbut olduklarına kanaat getirilen namzetler Avrupa'ya gönderileceklerdir. Bu imtihanlarda muvaffak olamıyanlar serbest kalırlar ve hiç bir hak talebinde bulunamazlar. Imtihanda muvaffak olarak Avrupa'ya gönderilecek talebe, Sümer Bankın Idare ve nezareti altında olmak üzere Eylül 1940 tarihine kadar lisan kurslarına devam edecek ve 1940 senesi kış semesterinde meslek tahsiline başlıyacaktır.

6. — Avrupa'ya gönderilecek talebe Sümer Bank Fabrikalarındaki staj ve Avrupa'daki tahsil müddetlerinin bir misli fazlasile Iktısat Vekâletinin göstereceği işlerde usta, usta başı veya fen memuru olarak çalışacaklardır. Bu mükellefiyeti tevsik etmek üzere Avrupa'ya gönderilecek her talebe bir taahhütname verecek ve muteber [illegible] göstereceklerdir.

7. — Talipler en geç 1/3/939 tarihine kadar ikinci maddenin üçüncü fıkrasında yazılı Bölge Sanat Okullarından hangisinde imtihana gireceklerini gösteren bir istida ile aşağıdaki vesikaları Iktısat Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne göndereceklerdir.

A — Nüfus hüviyet cüzdanı
B — Askerlik vesikası
C — Mektep şahadetnamesi
D — Hüsnühâl varakası
E — Çalışacağı sanata mütehammil bulunduğunu gösteren resmen tasdik edilmiş sıhhat vesikası.
F — Sanat Okulunu bitirdikten sonra çalıştığı yerlerden aldığı bonservisler.
G — Altı adet vesikalık fotoğraf.

8. — Fazla izahat almak istiyenler Iktısat Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. (407) (793)

Türk Hava Kurumu

Ankara Şubesinden :

1 — Ankara merkez kazasının tayyare piyango biletleri satışının müteaddit bayiler marifetile idaresi kararlaştırılmıştır.

2 — Bu iş hakkındaki şartnameyi her talip şubemiz kaleminden isteyebilirler.

3 — Teklifte bulunabilmek için taliplerin asgarî on bin liralık nakit veya banka mektubu veya arttırma ve eksiltme kanununun kabul ettiği esham ve tahvilât vermeleri şarttır.

4 — Ihale kapalı zarf usulile ve arttırma, eksiltme kanununun tarifatı dairesinde 11/Mart/1939 cumartesi günü saat ON altıda Ankarada genel merkez binası dahilinde şubemiz idare heyeti huzurunda yapılacaktır.

5 — Bu işe talip olanların ihale gününden bir gün evvel yani cuma günü saat ON altıya kadar teminat ve teklif mektuplarını ayrı ayrı zarf içerisinde olmak üzere bir zarfa koyarak makbuz mukabili şubemize vermeleri lâzımdır. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmeyecektir. (488) (977)

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Bolu Vilâyetinde Düzce - Hendek yolu üzerinde ahşap Merkiçmelen köprüsünün betonarme olarak inşaatı (107.000) lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — Münakasa 3/3/939 tarihine müsadif Cuma günü saat (15) de Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Münakasa şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (535) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye ancak bir taahhütte en az Altmış Bin Lira bedelli betonarme bir köprü veya buna benzer bir yapıyı taahhüt ederek iyi bir surette ikmal ettiğini ispat edenler girebileceğinden isteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafıa Vekâletine müracaat ve bu evsafı haiz olduğunu isbat ederek alacağı ehliyet vesikasını göstermeleri lâzımdır.

5 — Isteklilerin Ticaret Odası vesikasile (6600) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler ve mühürsüz zarflar kabul edilmez. (439) (859)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Deniz merakibinde supalan yapmak maden kömürü	Supalandan vinçle vagona tahmil Maden kömürü	Supalandan arka ile vagona tahmil maden kömürü	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tahmil maden kömürü	Vinçsiz merakibi bahriyeden arka ile vagona tahmil kok kömürü
Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
36032	23036	12996	917	5536
Beher tonu (10) kuruş	Beher tonu (3) kuruş	Beher tonu (18) kuruş	Beher tonu (20) kuruş	Beher tonu (35) kuruş

Idaremizin Haydarpaşa limanında bir sene zarfında tahmil tahliyesi icra edilecek olan maden ve kok kömürlerinin tonajları takribî olarak her ameliyenin altında gösterilmiştir.

27/2/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de Haydarpaşa gar binası dahilinde I işletme komisyonu tarafından pazarlıkla ihalesi icra edilecektir. Bir senelik maden ve kok kömürünün tahmil tahliyesi için 8745 lira 56 kuruş muhammen bedel konmuştur. 656 lira 59 kuruş muvakkat tesminat ile ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine müracaat edilmesi ve bu işe ait şartnamelerin H. Paşa liman rıhtım başmüfettişliğinden parasız olarak alınması ilân olunur. M

★

Muhammen bedeli 58703 lira olan 79 kalem bina ve vagon camları 3/Nisan/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada Idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4185,15 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerni aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (927)

★

Muhammen bedellerile miktar ve evsafı aşağıda yazılı 4 gurup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hizalarında yazılı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve her guruba ait hizalarında yazılı muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işlere ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 75 adet hasta sedyesi, 13 adet hasta muayene masası muhammen bedeli 1925 lirası muvakkat teminatı 144 lira 38 kuruş olup açık eksiltmesi 27—2—1939 pazartesi günü saat 10.30 da yapılacaktır.

2 — 40 [illegible] deli 854 lira, muvakkat teminatı 64 lira 5 kuruş olup açık eksiltmesi 27—2—1939 pazartesi günü saat 10.30 da yapılacaktır.

3 — Pamuk şilte, küçük ve büyük baş yastığı ile yatak ve yorgan çarşafı ve küçük ve büyük yastık yüzünden ibaret 6 kalem muhtelif miktarda yatak eşyası muhammen bedeli 2719 lira 85 kuruş, muvakkat teminatı 203 lira 99 kuruş olup açık eksiltmesi 28—2—1939 salı günü saat 10.30 da yapılacaktır.

4 — 150 adet maaşapka katar tathiratçı gömleği muhammen bedeli 930 lira muvakkat teminatı 69 lira 75 kuruş olup açık eksiltmesi 28—2—1939 salı günü saat 10.30 da yapılacaktır. (823)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

M. M V. Deniz levazım satınalma komisyonundan:

1 — Tahmin edilen bedeli 11355 lira olan ve şartnamede yazılı bulunan altı cins borunun kapalı zarfla eksiltmesi 22.2.939 tarihine rasla yan çarşamba günü saat 14 de vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesini almak isteyenlerin hergün komisyona müracaat ları.

3 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin belli günde eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 851 lira 62 kuruşluk ilk teminat ve kanunî belgelerini havi kapalı teklif zarflarını makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (19) (71)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 sayılı motörler için alınacak 19 kalem sterling kost gart marka yedek makina parçalarile 40 sayılı motör için alınacak 5 kalem MH - 260 modeli Buda marka yedek makina parçalarının 2/3/939 perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Şartnamesile cins ve miktarını gösterir listeleri komisyondadır görülebilir.

3 — Tahmini bedeli (8059) lira ve ilk teminatı 605 liradır.

4 — Isteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tasrih ettiği veçhile hazırlıyacakları, teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğündeki komisyona vermeleri. (955)

Nafıa Vekâletinden :

1/Nisan/939 Cumartesi günü saat 11 de Ankara'da Nafıa Vekâleti binasında Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda cem'an 3058 lira muhammen bedelli 22 adet Mors tipi telgraf makinesinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Muvakkat teminat 229.35 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara'da Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

Isteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri lâzımdır. (447) (916)

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Üçüncü taksit zamanı 1/Mart/939 dır. Taksitlerin vaktinde yatırılması lüzumu ilân olunur. (956)

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı SİNGER saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni kataloğ gönderilir

SINGER SAAT MAGAZALARI — Istanbul Eminönü. Tel: 21964.

İstimlâk dolayisiyle mağazamız arkadaki dar sokağa naklolunmuştur.

KİRALIK KAPALI YÜZME HAVUZU VE GAZİNO

Çocuk Esirgeme Kurumundan :

Çocuk esirgeme kurumu tarafından inşa ettirilmiş olan çocuksarayı caddesinde Sus sinema binası altındaki kapalı yüzme havuzu gazino ve müştemilâtı bu işten anlar talipler arasında açık arttırma suretile kiraya verilecektir. İhalesi 28 şubat 939 salı günü saat 15 de Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinde yapılacaktır. Görmek ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin kurum hesap işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri. (1013)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Malın cin.	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	Muvakkat T. Lira Kr.	Eksiltme şekli	saati
Süpürge	3000 adet	341 25	25 59	Pazarlık	15,30
Üzüm kes. Biç	10 "	350 —	26 —	"	16
Cibali F. ahçılığı işi					16,30

I — Cibali fabrikası memur ve amele lokantası ahçılığı bir sene müddetle eksiltmeye konmuştur. Ve mevcut nümuneler mucibince yukarda yazılı iki kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 7/3/939 tarihine raslayan salı günü yukarda, hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler, yemek fiat listeleri her gün sözü geçen şubeden alınacağı gibi nümuneler de görülebilir.

IV — Isteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme ve ahçılık işine iştirak edecekler 300 liralık depozitolarile yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (990)

★

I — Idaremizin Paşabahçe Fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak "1,, adet devvar ve seyyar elektrikli iskele vinci 17/1/939 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sit Istanbul "13.000,, lira ve muvakkat teminatı "975,, liradır.

III — Eksiltme 31/3/939 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyen firmaların mufassal fennî tekliflerile beraber kataloklarını, kaldırma indirme ve fren tertibatını açık olarak gösteren resimlerini, birinci sınıf bir firma olduklarını gösterir evrakın ihale tarihinden en az "7,, gün evveline kadar Inhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır. Aksi takdirde eksiltmeye istisal edemezler.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile 5. ci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14.30 a kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (984)

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden:

Bir Tercüman Alınacak

Idaremiz kadrosunda açık bulunan "200,, lira aylık ücretli tercümanlığa çok iyi almanca bilen tayyareciliğe ait fennî tercümeler yapabilecek bir tercüman alınacaktır.

1 — Mektep şahadetnamesi, 2 — Zabıta ve adliyeden alınmış hüsnühal mazbatası, 3 — Sıhhat raporu, 4 — Askerlik vesikası, 5 — Şimdiye kadar bulundukları yerlerden aldıkları bonservisler ile birlikte 25/2/939 tarihine kadar idaremize müracaatları ilân olunur. (460) (918)

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatî kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

RADYOLİN

İle **Sabah - Öğle - Akşam** Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

SÜMER BANK

Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinden:

Bakırköy ve Kayseri fabrikalarımız kapot bezlerinin satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.
Bu fiyatlar fabrikada teslim ve peşin tediye şartile muteberdir.
Bir balyadan eksik satışlarda fiyatlara % 2 zam olunur

KAYSERİ FABRİKASI MAMULÂTI

Tip: 14 Anahtar marka 75 santim bezin 36 metrelik topu 640 Krş.
Tip: 14 Anahtar marka 85 santim bezin 36 metrelik topu 704 Krş.

BAKIRKÖY FABRİKASI MAMULÂTI

Tip: 9 Kartal marka 75 santim bezin 36 metrelik topu 615 Kr.
Tip: 9 Kartal marka 90 santim bezin 36 metrelik topu 705 Kr.
Tip: 9 Kartal marka 100 santim bezin 36 metrelik topu 765 Kr.
Ambalâj ve nakliye ücreti müşteriye aittir.

DİKKAT!

APİKOĞLU SUCUKLARINI

Tercih ediniz

Halis koyun ve sığır etinden mamuldür. Bütün bakkallarda satılır. Taklidlerinden sakınınız.

İmalâthane: Maltepede
Telefon: 24340

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroblarını kökünden temizlemek için (Helmoblö) kullanınız.

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder

İdrarda kumun, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.
Dikkat: Helmoblö, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Bütün ağrıları kesen emsalsiz bir ilâç: **NEOKÜRİN** dir

NEOKÜRİN, Baş, Diş ve Romatizma ağrılarını derhal keser.

NEOKÜRİN, Grip, Nezle ve Soğuk algınlığında emsalsiz bir devadır. Ateşi söndürür, vücud kırgınlığını alır.

NEOKÜRİN, Bayanların aybaşı sancılarını keser ve âdeti kolaylaştırır.

NEOKÜRİN, Mideye, kalbe ve böbreklere zarar vermez. Günde 2 - 3 alınabilir.

NEOKÜRİN, i daima tercih ve ismine dikkat ediniz.

TAHSİN PİYALE: İZMİR * MAKARNA ve İRMİK FABRİKALARI *

Nefis ve Leziz
MAKARNA
yemek isterseniz:
İZMİRİN
AŞÇIBAŞI
Markayı tercih ediniz.

İZMİR PAMUK MENSUCATI..

T. A. Ş. TARAFINDAN

Ötedenberi sağlamlığı ile tanınmış ve halkımızın rağbetini kazanmış olan mamulâtımız

KABOT BEZLERİNİN

İstihlâk vergisinin tenzili nisbetinde ucuzlattırılmış olan yeni satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.

4	No.	Tip	Atlı	85	S. En	36	Metrelik	655 Kr.
4	„	„	„	75	„ „	„	„	595 „
5	„	„	Değirmenli	90	„ „	„	„	759 „
5	„	„	„	85	„ „	„	„	726 „
8	„	„	Geyikli	85	„ „	„	„	731 „
8	„	„	Tayyareli	85	„ „	„	„	675 „
9	„	„	„	75	„ „	„	„	615 „
11	„	„	Köpekli	85	„ „	„	„	653 „

1 — Satışımız İzmirde fabrikada teslim ve peşindir. 2 — Yukarıdaki satış fiyatlarımız asgarî bir balya içindir. Ambalâj masarifi müşteriye aittir. 3 — Yukarıdaki satış fiyatlarına % 2 zam edilmek suretile fabrikada teslim asgarî olarak bir top satış yapılır. 4— İstanbul satış mahalli: Fincancılarda Mahmudiye hanında 12 numaradadır.

DENİZBANK

Vapurların Haftalık Hareket Tarifesi

20 Şubattan 27 Şubata Kadar Kalkacak Vapurların İsimleri, Kalkış Gün ve Saatleri ve Kalkacakları Rıhtımları.

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Ankara), Perşembe 12 de (Güneysu), Pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Çarşamba 18 de (Antalya), Cumartesi 18 de (Ülgen). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı 9.30 da (Uğur), Perşembe ve Pazar 9.30 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Her gün saat 9 da (Trak) vapuru sistemi vapurlardan biri, Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Tophane rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Marakaz), ayrıca Çarşamba 20 de (Bursa) ve Cumartesi 20 de (Antalya). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı 19 da (Bartın), Cuma 19 da (Bursa). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bartın). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Mersin), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sürat hattına	— Pazar 11 de (İzmir) Galata rıhtımından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Anafarta), Cuma 10 da (Dumlupınar). Sirkeci rıhtımından.

Telefonlar: Merkez — Denizbank Binası 42497
Acenteler — Karaköy Köprübaşı 42362
Sirkeci Yolcu Salonu 22740

Yeni Bilet Satış Gişeleri

Muntazam Posta seferleri yapan Vapurlarımızla seyahat edecek yolculara bir kolaylık olmak ve izdiham vukuuna mahal kalmamak üzere bilet satış gişeleri arttırılmıştır. 20 Şubat 1939 Pazartesi gününden itibaren faaiyete başlayacak olan satış yerleriyle buralardan satılacak biletlerin cins ve nevileri aşağıda yazılıdır:

1 — Karaköydeki acentelikte: Bütün hatlar için kamara biletleri,
2 — Galata Rıhtımında deniz Ticareti binasına bitişik gişelerde: Bütün hatlar için güverte biletleri.
3 — Tophane rıhtımındaki yolcu salonunda: Marmara havzasile Imroz hattı postaları için kamara ve güverte biletleri.
4 — Sirkeci yolcu salonundaki Gişelerde: Mersin, Ayvalık, Bartın hatları için kamara ve güverte biletleri.

Fotoğraflı Gidiş-Dönüş ve halk biletleri almak isteyenlerin Vapurların hareket günlerinden bir gün evvel müracaat etmeleri menfaatleri icabındandır.

KABIZLIK

Mide, Barsak ve Karaciğerin kusurlu işlemesi demektir.
Bu Üç uzvun iyi işlemesini temin için muhakkak gece yatarken ve sabah aç karınına bir kahve kaşığı
MAZON MEYVA TUZU alınız.
Alınması gayet lâtif tesiri tabiî kolaydır.
MAZON İsim ve **HOROS** Markasına dikkat. **MAZON MEYVA TUZUNUN** ismi taklid edilebilir, fakat ne terkip ve ne de tesiri taklid edilemez.
Hazımsızlık, Şişkinlik, Bulantı, Gaz, Sancı ve Mide Bozukluğu, barsak ataleti, Inkıbaz, sarılık, Safra, Karaciğer ve bütün mide ve barsak rahatsızlıklarında yalnız

MAZON
MEYVA TUZU

Mazon Meyva Tuzu Kullanınız.

Süt Makinesi Satanlara İlân

En yüksek maldan en ucuz çeşidine kadar teminatlı, muhtelif markadan
SÜT MAKİNELERİNİZ
gelmiş olup, yeni tenzilâtlı fiatlarımızla kataloklarımızı isteyiniz.
Umumî acenta ve Merkez Deposu:
Türk - Avrupa Limited Şirketi
Istanbul. Galata, Perşembepazarı No. 61.

Türkiye Kızılay

Cemiyeti Genel Merkezinden:

Gaz Maske fabrikamız için dikiş makinelerinin tamirinde vukuf sahibi bir makiniste ihtiyaç vardır. Ayni zamanda yazı makinelerinin tamirini de yapabilenler şayanı tercihtir .
Makinist, ihtısas derecesi anlaşılmak üzere üç ay tecrübe müddetile angaje edilecek ondan sonra asli mütehassıs olacaktır.
Taliplerin hizmet ve kifayet vesikalarile Yenipostane civarında Kızılay hanında, Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları.

Türk Endüstri ve Tecim

A. Ş. İdare Meclisinden :

Türk Endüstri ve tecim A. Ş. hissedarlar hey'eti umumiyesi 9 Mart 1939 Perşembe günü saat on birde Ankara Yenişehirde Karanfil sokağında kâin Hususi dairesinde sureti adiyede toplanacaktır. Şirket esas mukavelesi mucibince lâakal yüz hisseye malik hissedarların, hamil oldukları hisse senetlerini veya bunu müsbit vesaiki içtima gününden bir hafta evvel Ankarada Şirket Merkezinde İş, Ziraat Bankalarına veya Sümer Banka tevdi ederek birer dühuliye varakası almaları rica olunur.

RUZNAME :

1 — Şirketin 1938 senesi muamelât ve hesabatı hakkındaki meclisi idare ve mürakıplar Raporlarının okunması ve tasdiki,
2 — 1938 senesi bilânço, kâr ve zarar hesaplarının tasdiki ve idare meclisinin ibrası,
3 — 1938 senesi temettü hissesinin zaman ve sureti tevzii hakkında karar ittihazı,
4 — 1939 senesi mürakıplarının intihabı ve ücretlerinin takdiri
5 — Meclisi idare âzasına ticaret kanununun 323 ve 324 ncü maddelerinde yazılı salâhiyetlerin itası.

Kırklareli Nafıa Müdürlüğünden :

10.3.939 cuma günü saat (15) de Kırklarelinde Nafıa Müdürlüğü binasındaki inşaat eksiltme komisyonu odasında (30910) lira 21 kuruş keşif bedelli Kırklareli hükûmet konağının birinci kısım temel bodrum ve zemin kat duvarları inşaatının (10000) lirası 938 ve (20910) lirası da 939 malî senesinde tediye edilmek şartile vahidi fiat esası üzerinden kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır. 938 senesi gayesine kadar (10000) liralık iş yapmak lâzımdır. Şartname, plân ve buna müteferri diğer evrak her gün Kırklareli Nafıa dairesinde görülebilir.

Muvakkat teminat (2318) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını eksiltme gününden (8) gün evvel Kırklareli vilâyetine müracaat ederek bu işi için alacakları müteahhitlik ehliyet vesikası ve 2490 sayılı kanun mucibince verilmesi lâzım gelen diğer vesaik ile birlikte (10.3.939) tarih cuma günü saat (14) de kadar Kırklareli Nafıa müdürlüğü eksiltme komisyonuna vermeleri lâzımdır. (1060)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası